

PROSTOR

květen - červen 2025

A jsou tady znovu!!! Co??? No přece PRÁZDNINY. Netrpělivě klepou na dveře a všichni se už nemůžeme dočkat, až se volně rozlétáme do všech možných koutů světa i naší vlasti, do hor, lesů i k mořím, abychom poznávali a nabírali nové síly.

Krásné prázdniny plné úžasných zážitků všem pedagogům i nepedagogickým pracovníkům, všem žákům i žákyním, a vůbec všem příznivcům naší školy přeje redakce PROSTORU.

Žáci naší školy sklízeli v krajských i celostátních soutěžích bohatou úrodu

Krajské kolo celostátní pěvecké soutěže „Karlovarský skřivánek“, K. Vary 10.2.2025

Kateřina Pálková si odvezla Čestné uznání. Je žákyní ze třídy paní učitelky **Soni Leškové**

Krajská výtvarná soutěž NPÚ Loket „Památky do detailu“, Karlovy Vary 2.4. 2025

Magdaléna Branžovská získala 2.místo. Je žákyní paní učitelky **Veroniky Černé**

Krajské kolo celostátní soutěže ZUŠ ve hře na bicí nástroje, Sokolov 4. 4.2 025

Ivan Sidamon-Eristavi - 1.cena s postupem. **Ivan následně v ústředním kole celostátní soutěže ZUŠ ve hře na bicí uhájil 2. místo.**

Aleš Skalický - 2.cena,

Antonín Brožek -2.cena a

Vítek Streicher, - 3.cena.

Všichni ze třídy pana učitele **Jirího Černého**.

Krajské kolo celostátní soutěže ZUŠ ve hře na dechové žesťové nástroje, Sokolov 10.4.2025

Lesní roh

Oliver Vosátka 1.cena s postupem. Je ze třídy pana učitele **Jana Kováře**.

Trubka

Martin Kovář 1.cena s postupem,

Eva Kolářová 1.cena s postupem,

Jindřich Novák 1.cena a

Jaroslav Lehoczky 2.cena.

Všichni jmenovaní jsou ze třídy pana učitele **Jana Kováře**.

Pozoun

Daniel Říšský 1.cena s postupem,

Jakub Ďurica 2.cena.

Oba jsou ze třídy pana učitele **Robertu Říšského**.

Tenor, baryton

Vavřinec Kropáček 1.cena.

Vavřinec je žákem pana učitele **Bohumila Polívky**.
Pokračování na další straně

Žáci školy sklízeli v krajských i celostátních soutěžích bohatou úrodu

Tenor, baryton

Daniel Říšský 1.cena,

Lubomír Šustek 1.cena,

Anabel Dučinská 2.cena.

Všichni jsou ze třídy pana učitele Roberta Říšského.

Krajské kolo celostátní soutěže ZUŠ ve hře na dechové dřevěné nástroje, Cheb 14.4.2025

Zobcová flétna

Vivienne Vajc 1.cena s postupem,

Beata Ledašilová 1.cena.

Emílie Mikešová 2.cena

Dívky jsou ze třídy paní učitelky Zdeny Horské.

Příčná flétna

Ella Móro 1.cena. Je žačkou paní učitelky Kristýny Vápeníkové.

Klarinet

Marcela Hrdličková 1.cena,

Františka Katreniaková 1.cena,

Tina Kratochvílová 2.cena,

Anna Holičová 2.cena,

Anna Oslovičová 2.cena.

Všichni jsou ze třídy pana učitele Lukáše Böhma.

Celostátní výtvarná soutěž v rámci „Olympiády dětí a mládeže 2025“

Veronika Bartková 6.místo,

Je žačkou paní učitelky Camilly Katreniakové.

Výtvarná soutěž v rámci Mezinárodního festivalu dětské výtvarné tvorby PAF Tachov 2025

Tereza Královská 2.místo,

Ema Hájková 3.místo.

Dívky jsou ze třídy paní učitelky Camilly Katreniakové.

Mezinárodní soutěž dřevěných nástrojů „Litvínovské dřevohraní“, Litvínov 11. a 12.4.2025

Klarinet – live soutěž

Františka Katreniaková 1.cena,

Anna Oslovičová 3.cena.

Jmenované dívky učí pan učitel Lukáš Böhm.

Klarinet – soutěžní nahrávky

Anna Holičová 3.cena,

Kristýna Říšská 3.cena.

Všechny jmenované jsou také žáčky pan učitele Lukáše Böhma.

Krajské kolo soutěžní přehlídky ZUŠ tanečního oboru

Anna Oslovičová získala bronzové pásmo. Je ze třídy paní učitelky Dagmar Dusové.

Semifinále taneční soutěže MiA Dance Festival, Cheb 13.4.2025

Kolektiv TO – „Lindsay“ 1.místo s postupem

Anna Oslovičová – „Sociopat“ 1.místo s postupem

Kolektiv TO – „Možná poletíš“ 2.místo s postupem

Kolektiv TO – „Sabrina“ 2.místo s postupem

Natali Kubíková – „Woah“ 2.místo s postupem

Kolektiv TO – „Ať je ten nebo ten, možná to i popletem“, 3.místo s postupem.

K. Palková, „Iniko“, 4. místo

Všichni ze třídy paní učitelky Dagmar Dusové.

Následně ve finále této mezinárodní taneční soutěže, která proběhla 11. května v Praze, se Kateřina Pálková umístila na 9. místě a Anna Oslovičová na místě 11.

Všem žákům a jejich učitelům gratulujeme a děkujeme za vynikající reprezentaci školy.

Má svou první divadelní roli

Žákyně naší Základní umělecké školy Amálie Balharová vyhrála výběrové řízení, které vypsalo Západočeské divadlo v Chebu. Amálka bude nahrávat dětskou postavu do připravovaného monodramatu *Mami, tati, co je sex*, a nahrávka se stane součástí každé další reprízy představení.

A kdo jsou ti, kdo se v tomto pololetí zařadili k nejlepším?

Ani ti nejmladší žáčky a žáci často nedisponují svým časem – škola a školní povinnosti, kroužky, cvičení a hra na nástroj, tréninky – a tak se nám podařilo získat rozhovory jen od některých z těch, kdo naši školu ve druhém pololetí školního roku 2024/25 skvěle reprezentovali. To, že tu nejsou všichni, ale nijak nezmenšuje jejich úsilí a skvělé výsledky, kterých dosáhli. A týká se to samozřejmě i jejich učitelů.

Jan ŠMRHA (20 let)

Tvář a jméno tohoto mladého muže na fotografii nejsou našim čtenářům neznámé. Jan Šmrha se objevoval na stránkách Prostoru pravidelně, tak jako pravidelně přivázel ceny z různých soutěží. Letos si Jan „vysloužil“ svým výkonem již v té nejvyšší kategorii ve hře na pozoun v krajské soutěži první místo s postupem s titul **Ab-solutní vítěz v kraji**.

Jan navštěvoval patnáct let třídu pana učitele Roberta Říšského, byl mezi žáky, s kterými pan Říšský zakládá orchestr. A dodnes ho navštěvuje a aktivně v něm hraje. Jinak ještě prozradíme, že aktuálně studuje na Západočeské univerzitě v Plzni obor Zdravotnický záchranář, končí první ročník. A prozradil, že se letos přihlásil také na Plzeňskou konzervatoř. A jak jsme se později dozvěděli, byl přijat!!!

Takže vás po prázdninách čekají dvě školy naráz. Určitě to nebude jednoduché, ale nepochybuju, že to zvládnete. A co zvítězí pak? Zdravotnictví nebo muzika?

Obojí jsou krásná povolání, obojí mě nějakým způsobem imponují a zajímají. V každém případě, kdyby nevyšla Konzervatoř, budu mít hudbu jako velkého koníčka a budu se jí věnovat. Jinak to, jaký další směr bude mít můj život, nechám, jak se říká, na „osudu“. Věřím, že mi život tu cestu vybere sám.

Co pokládáte za svůj dosavadní největší úspěch?

To, že jsem si mohl zahrát v roce 2019 v rámci společného projektu se ZUŠ s Českou filharmonií.

Vy ale už i nyní hrajete s „profíky“...

Ano, začínám hrát s kapelou Chodovarka z Chodové Plané, hraju tam na baryton, a také se angažuju v kapele Jazz Big Gang.

Nejsou to přece jen rozdíly? Jazz, dechovka...?

Mám rád hudbu. Dobrou hudbu. A jedno jakou. Rád si zahraju všechno, od klasiky přes jazz po dechovku. Všechno mě baví, oslovuje a naplňuje?

Máte přítelkyni? A co říká vašim zájmům?

Ano, mám přítelkyni. Studovala podobný obor jako já, je zdravotní laborantka. Jinak se věnuje spíš sportu, je sportovkyně tělem i duší, jak se říká, ale hudba jí také není cizí.

Daniel ŘÍŠSKÝ (13 let)

Daniel je držitelem prvního místa s postupem do celostátního kola z krajské soutěže ZUŠ ve hře na pozoun. Ani jeho jméno a tvář nejsou v Prostoru neznámé. Daniel má nesporný talent, a již v minulých letech dvakrát zvítězil i v celostátních kláních, takže pevně věříme, že k těmto úspěchům přibude letos i prvenství v pořadí třetí. (Daniel nakonec skončil jako druhý, ale i tak je to skvělý výsledek!!!)

Daniel začal s výukou hry brzo. Bylo mu pět let, když ho začal vyučovat jeho tatínek, jinak pan učitel **Robert Říšský**, který rovněž na zdejší škole učí a který rovněž založil a několik let vede žákovský orchestr JC BAND Járy Cimrmana.

Jaké to je být žákem vlastního tatínka?

Docela dobrý. Řekl bych, že je na mě tatka přísnější doma nežli ve škole.

Nástroj ti vybral tatínek?

Ne tak docela, pozoun se mi líbil snad od doby, kdy jsem byl mimino (pobaveně se zasměje). Začal jsem ale nejprve chodit na flétnu, a taky na klavír. s pozounem jsem začal asi tak ve druhé třídě. K tomu se ještě učím hrát na tenor, a pokračuju v klavíru.

Dokončení z předchozí strany

Máš ještě nějaké koníčky?

Dělám už takové čtyři roky orientační běh. To je moc pěkný sport, rozvíjí vlastně všechno. Byl jsem už dvakrát mistrem ČR, a rád bych v tom pokračoval. Začínám taky jezdit na motorce, zatím na malé, a jen cvičně na hřišti.

Jinak jaký je tvůj sen do budoucna?

Nejspíš bych, stejně jako tatka, chtěl studovat Konzervatoř a věnovat se profesionálně hudbě.

Františka KATRENIÁKOVÁ (11 let)

Má na svém kontě čerstvě dvě „medaile“, jednu za první místo v okresním kole soutěže ZUŠ na dřevěné hudební nástroje, další potom za první místo bez postupu, obhájené v kraji. Dalším opravdu velkým úspěchem je pro ni první místo získané v soutěži LITVÍNOVÉ DŘEVOHRANÍ. V této soutěži rovněž zvítězila ve své kategorii již loni.

Františka, nebo jak jí všichni říkají, Fany, se na nástroj učí hrát už osmý rok, od doby, kdy se s rodiči přistěhovali do Františkových Lázní a kdy na zdejší ZUŠ začala její maminka učit výtvarné umění a filmovou tvorbu. To ještě chodila do „mateřinky“. Z flétničky záhy přešla na klarinet, a ten nyní studuje ve třídě pana učitele **Lukáše Böhma**. Kromě toho se pak ještě učí hrát na klavír ve třídě paní ředitelky **Miroslavy Peškové**.

Baví tě to? Maminka učí kreslení a film, a vím, že se věnuješ i tomu. Co tě láká víc?

Popravdě, kreslení mě samozřejmě hodně baví, ale ještě víc mě baví hudba.

Cvičíš ráda a bez nucení?

No, někdy se k tomu musím hodně „přemlouvat“. A když mi pak něco pořád nejde a nejde, tak mám chuť s tím nástrojem seknout o zem. Samozřejmě to ale neudělám, protože pak když se začne zase dařit, je to moc hezký pocit.

Čím bys jednou chtěla být? Jaký máš svůj sen?

Chtěla bych hrát jednou ve Filharmonii, jako profesionální hudebnice. No, a pokud tohle nevyjde, potom bych si uměla představit, že bych byla herečkou

Tína KRATOCHVÍLOVÁ (10 let)

Jsou z Fany ze stejné třídy pana učitele **Lukáše Böhma**. Tínka je čerstvou držitelkou prvního místa z okresní a krásného druhého místa ve své kategorii z krajské soutěže ZUŠ ve hře na klarinet. Na rozdíl od své kamarádky však na klarinet začala chodit teprve loni. Od svých šesti let navštěvovala třídu pana učitele **Roberta Říského**, kde se učila hře na flétnu, kdy jí pak pan učitel doporučil, aby přešla na klarinet. Tenhle nástroj si také hned zamilovala.

Takže ti položím stejné otázky jako Fanynce. Baví tě to? Čemu by ses jednou ve svém životě ráda věnovala? Máš ještě další zájmy?

Hra na klarinet mě moc baví, i když taky někdy mám chuť ten nástroj vyhodit z okna (*směje se*). Ale ten pocit zase rychle překonám.

Mým velkým snem je hrát jednou v orchestru

André Rieu. Hrozně ho obdivuju, a hrát tam, to by bylo největší přání. Hrála bych tam na saxofon. Jinak se mi taky hodně líbí povolání herečky.

Kromě hudby je to taky tancování. Jezdím do Chebu, do taneční skupiny při Trinity Cheb, kde tancuju ve skupině Barbory Luňákové. Tanec je taky můj velký koníček.

Magdalena BRANŽOVSKÁ (17 let)

Aktuálně je držitelkou 2. místa ve výtvarné soutěži s tématem PAMÁTKY V DETAILU, kterou vypsal Národní památkový úřad, územní odborné pracoviště v Lokti.

Magdalenu si většina lidí spojuje s její maminkou a zároveň paní učitelkou Veronikou Černou v jedné osobě, která na ZUŠ učí keramiku, a jejíž třídu také navštěvuje, ale i panem Janem Branžovským, jejím tatínkem, který je rovněž vystudovaný keramik, a který má aktuálně kamnářskou firmu a zajišťuje práce na zakázky po celé republice. Magdalena k tomu dodává, že se keramice věnovala snad ještě dřív, než začala chodit.

Kromě keramiky hraje Magdalena také velice dobře na violoncello, za svou hru také získala různá ocenění, ale přiznává, že už je to spíše jen její koníček.

Máš jistě už jako studentka předposledního ročníku gymnázia už konkrétní plány, co bys ráda v životě jednou dělala?

Příští rok touhle dobou mě čeká maturita, a také přijímačky na vysokou. Chci se hlásit na medicínu. Co bude dál, to ještě ukáže čas. Jednou bych se ale ráda vě-

mými neodmyslitelnými průvodci životem.

Máš ještě mladší sestru Beátu. Ta dává přednost umělecké dráze?

Ano, Beáta je o dva roky mladší. Zůstala výtvarnému umění věrná. V současné době studuje na Střední škole sv. Anežky v Českém Krumlově obor malba.

Ema HÁJKOVÁ (16 let)

Ve výtvarné soutěži rámci Mezinárodního festivalu dětské výtvarné tvorby PAF Tachov 2025 získala Ema Hájková za ztvárnění chobotnice 3. místo (druhá byla Tereza Královská).

Emu znám z hodin tvůrčího psaní, kam se zapsala na doporučení její paní učitelky z výtvarného oboru Camilly Katreniakové. A stejně jako u malby se její nesporný talent projevil i zde. A v superlativech o ní hovoří i její bývalá třídní učitelka ještě základky v Chebu (v současné době Ema studuje na chebském gymnáziu).

Jak jsi se k výtvarnému a později i literárnímu umění dostala?

Kreslit jsem začala snad hned, jak jsem se naučila držet tužku a pastelky a moc mě to bavilo i v mateřské škole. Když mi bylo asi tak 11 let, tak mě na doporučení školky, i doporučení babiččiny kamarádky, moje maminka přihlásila na ZUŠ do Františkových Lázní, k paní učitelce Camille Katreniakové. Určitě to pro mne byla dobrá volba, navštěvuji to moc ráda, hodně jsem se už i naučila.

A psaní?

Moje paní učitelka na druhém stupni základky v Chebu Radka Kučerová mi moje slohy vždy chválila. Také mi hodně pomáhala. V osmi letech jsem si začala kreslit komiksy o superhrdinech.

Předpokládám, že se budeš chtít jednou věnovat výtvarnému či literárnímu umění. Nebo máš ještě další zájmy?

Baví mě dost i technické předměty, matematika, fyzika... Po maturitě, pokud tedy odmaturuju, (směje se) se chci hlásit na architekturu. Není to nijak lehký obor, ale láká mě právě to propojení technického myšlení s výtvarným cítěním.

Jinak samozřejmě se chci dál věnovat rozvíjení malby. Mým cílem je zdokonalit se v detailním zobrazování obličejů. Totéž platí i o literárním umění. Moc ráda bych se jednou, třeba jako architektka, věnovala psaní a malbě.

Jaké máš své vzory? Teď mám na mysli svět literární a malířství?

Co se týče literatury, tak nejvíce preferuji žánr scifi a fantazy. V tomto směru je mým vzorem například americká autorka fantazy příběhů Leigh Bardugo. V malířství mám ráda renesanční umění, líbí se mi secese, konkrétně Alfons Mucha, a tak impresionismus.

Vidím, že máš opravdu široký záběr. A co třeba sport?

Závodně se žádnému nevěnuji, ani bych na to neměla čas. Ale líbí se mi lukostřelba. Té se věnuji jen ze záliby, a když mám trochu volna, ráda si zastřelím z luku na zahradě. Asi tenhle sport nějak souvisí s mým zájmem o vše, co souvisí se s fantazy příběhy.

Kdo byli přijati na umělecké školy

Hudební obor: Jan ŠMRHA, Konzervatoř Plzeň, hra na pozoun. Učitelem je pan Robert Říšský.

Taneční obor: Anna OSLOVIČOVÁ, Taneční konzervatoř Duncan Centre Praha. Učitelkou je oaní Dagmar Dusová.

Literárně dramatický obor: Julie KULČÁROVÁ, Konzervatoř Ostrava, hudebně dramatický obor. Učitelkou je paní Pavla Janiššová.

Výtvarný obor: Veronika BÁRTKOVÁ, Střední odborná škola obchodu, užitého umění a designu Plzeň, obor design interiéru.

Anna OLINYK, tatáž škola v Plzni, obor design interiéru a grafika. Obě jsou ze třídy paní učitelky Camilly Katreniakové.

Štěpánka HRDINOVÁ, Střední uměleckoprůmyslová škola sv. Anežky České Český Krumlov, obor kamenosochařství

Vilém EDER, Střední odbor škola obchodu, užitého umění a Plzeň, obor grafický design. Jsou žáci paní učitelky Veroniky Černé.

Ivan SIDAMON ERISTAVI (10 let)

Ivan nedávno přivezl do Františkových Lázní druhé místo získané v celostátní soutěži ZUŠ ve hře na bicí v Praze. Jeho učitelem je pan **Jiří Černý**.

Ivane, nebude ti vadit, když se tě nejprve zeptám, jaký je původ tvého příjmení?

Je po mé mamince. Maminka je Ruska, ale to příjmení je gruzínské. Jinak tatínek je Čech, já s rodiči žijeme ve Františkových Lázních.

Můžeš prozradit, jak to všechno u tebe začalo? Proč sis vybral právě bicí?

To bylo tak. Byly mi asi tak tři nebo čtyři roky, spíš míň, když mě tatkův kamarád posadil u něj doma k bicím. Zkusil jsem to, a hned se mi to zalíbilo. A tak mě rodiče přihlásili o něco později tady na ZUŠ. Ještě jsem nechodil do školy, když jsem se začal učit u pana učitele Jiřího Černého.

Poslyš, a jak to snášejí asi hlavně sousedi, když cvičíš? Přece jen je to poměrně hlučnější než jiné nástroje.

No, teď už máme doma vlastní a cvičím denně. Rodiče si zvykli, a myslím, že i sousedé. Jo, ale máte pravdu, když hraju, tak je to ven dost slyšet.

Cvičíš rád? Nebo ti to musí rodiče občas připomenout?

Ne, já vážně cvičím rád a nikdo mě k tomu nutit nemusí. Hudba mně prostě baví.

Máš ještě nějaké další koníčky, zájmy?

Baví mě taky sport. Hraju badminton. Hraju za Aš, takže dojíždím. Myslím, že mi tenhle sport

taky jde. Loni jsem na turnajích v Karlových Varech získal už dvakrát stříbro.

A co je pro tebe přece jenom tím hlavním? Hudba nebo sport?

Oboje, možná ale spíš vede hudba. Taky moje mladší sestra má hudbu ráda, učí se hrát na klavír.

Čím bys chtěl jednou být?

Přál bych si jednou hrát v nějaké kapele.

Vivienne VAJC (7 let)

Vivienka končí druhou třídu na 5. ZŠ v Chebu, a k vysvědčení si přidá úžasný diplom, potvrzující, že ve své kategorii získala na celostátní soutěži ZUŠ v Praze za hru na zobcovou flétnu první místo!!! Její první velká soutěž, a hned takový úspěch.

Vivienka, jak nám v krátkém rozhovoru pro tento časopis prozradila, začala zdejší ZUŠ navštěvovat asi ve 4,5 letech. Tehdy ji maminka chtěla přihlásit na klavír, ale protože bylo plno, na hlavně navíc, jak se dozvěděli, by bylo později potřeba zakoupit mít doma vlastní klavír, dala maminka na doporučení a přihlásila Vivienku na zobcovou flétnu. Hrát na ni se začala učit a stále učí ve třídě paní učitelky Zdeny Horské.

Vivienku nástroj moc baví. Dokonce i jí nedělá problém doma cvičit, i když jak přiznala, občas jí to musí mamka připomenout.

Co nejraději hraješ?

No, třeba středověkou sonátu s dur, tu jsem hrála na soutěži, ale taky lidovky a jiné.

Ty ale ještě navštěvuješ další obory na zdejší ZUŠ. Jaké to jsou?

Chodím ještě na taneční obor k paní učitelce Dagmar Dusové, na výtvarný obor k paní učitelce Camille Katreniakové a na divadelní obor k paní učitelce Pavle Janiššové.

Máš opravdu široký záběr a umělecké zájmy. A co ve škole? Znamená to, že máš nejraději a výtvarku?

To sice taky, ale ba ne, já mám ve škole nejraději matematiku.

To jsi tedy hodně šikovná. A ještě poslední otázka. Jaký máš svůj sen, co bys jednou ráda dělala?

Chtěla bych hrát v nějakém orchestru... Teď jsme s paní učitelkou Horskou domluveni, že si ještě k flétně přiberu hoboj.

A ještě přidáváme gratulaci posledním vyhlášeným vítězům z celostátní soutěže

V ústředním kole celostátní soutěže ZUŠ ve hře na **dechové žesťové nástroje**, která proběhla v Praze ve dnech 21.-25. května, skvěle bodovali tito žáci:

Hra na lesní roh:

Oliver VOSÁTKA—1. cena

Martin KOVÁŘ—1. cena

Eva KOLÁŘOVÁ—2. cena.

Všichni jsou ze třídy pana učitele Jana Kováře.

Hra na pozoun:

Jan ŠMRHA—1. cena

Daniel ŘÍŠSKÝ— 2. cena.

Oba jsou ze třídy pana učitele Roberta Říšského.

Otevřený prostor hudbě a tanci- ZUŠ OPEN 2025

Jedinečné happeningové odpoledne s názvem ZUŠ OPEN se uskutečnilo 30. května 2025 od 15:00 do 18:00 před Spa hotelem Centrum v sousedství Městských sadů ve Františkových Lázních.

Občané i návštěvníci lázní si dosyta užili open air vystoupení žáků hudebního a tanečního oboru naší a spolu s žáky i jejich učiteli tak hudbou a tancem oslavil již IX. ročník celostátního festivalu základních uměleckých škol.

Společný dvoudenní happening základních uměleckých škol Karlovarského kraje se uskutečnil na Mlýnské kolonádě v K. Varech ve dnech 31.5—1.6.2025. Představily se zde soubory, pěvecké sbory, komorní uskupení i sólisté téměř ze všech uměleckých škol našeho kraje. Přehlídka hudebních i tanečních vystoupení byla doplněná o výstavu výtvarných prací i živou tvorbu malých výtvarníků. Vzácným hostem byla paní Magdalena Kožená, která zazpívala se sbory v doprovodu orchestru ZUŠ Band. Mladí hudebníci si také zahráli s Karlovarských symfonickým orchestrem Haydnovu "Dudáckou" symfonii.

Bohatý program ZUŠ Open se též propojil s městským **karnevalem** a oslavy umění pokračovaly. V pestrém pořadu, v němž mimo jiné vystoupil kytarový orchestr ZUŠ Františkovy Lázně.

Uvězněná ve vlastním nitru

Vždy jsem se cítila být uzavřená v temnotě. Už od dob svého prvního nádechu. Temnota se mi ovívá okolo hrdla pokaždé, když polknu. Zahlcuje mi mysl pokaždé, když se snažím přemýšlet. A dusí mě pokaždé, když se chci nadechnout. Mám v sobě určitý typ temnoty. Zvykla jsem si na ni. Ale nikdy jsem nečekala, že se temnota bude svíjet i okolo mě a nejen v mém nitru.

Nevím, jak dlouho jsem v této cele zavřená. Není zde jediné okno, které by mi napovědělo, zda je den či noc. Už dávno jsem ztratila pojem o čase. Není zde jediná jiná kobka, ve které by byl také někdo uzavřený. Jsem tu sama. Jediným mým společníkem jsou pavouci v koutech místnosti a krysy, které se mi snaží ukrást jídlo, které dostávám jednou denně. Vždy někdo vstoupí do tohoto omezeného prostoru a přisune mi talíř se sklenicí vody po podlaze, bez toho aniž by mi řekl jediné slovo. Jediný záblesk světla, který vidím, je ten, když se otevrou těžké dveře mé cely. Kvůli intenzitě světla se mé oči nestihnou tak rychle přizpůsobit a nedokážu se té osobě podívat do očištěje.

Celé dny prosedím či proležím na studené podlaze a moje mysl běží na plné obrátky. Mohla bych se pokusit zvednout, ale nohu mám připoutanou k těžkému okovu a řetěz připoutaný k ní není moc dlouhý, takže se nemůžu volně pohybovat.

Na chodidlech mám puchýře a nehty na rukou mám rozkousané do masa. Mé vlasy jsou dlouhé až po můj zadek. Určitě mám kruhy pod očima, ale už hodně dlouho jsem se neviděla v zrcadle. Oblečení mám jenom jedno a je velice tenké, tudíž mě moc před chladem kobky nechrání.

Jednou týdně, alespoň myslím, že je to jednou týdně, se otevrou dveře, řetěz na mé noze se prodlouží a já se můžu jít osprchovat do zvláště páchnoucích sprch. Občas na podlaze najdu kus mýdla, ale ručník jsem žádný nedostala, takže musím být nahá, než zase uschnu. Kdybych byla v mokřem oblečení, určitě bych nastydla a o to nestojím. Mám přesně pět minut na to, abych se osprchovala. Jak to vím? Počítala jsem to. Trvá přesně 300 vteřin, než se těžké kovové dveře od koupelny začnou zavírat. Naštěstí jsem tam nikdy neuvízla. Ale také jsem se nikdy nepokoušela najít cestu ven. Řetěz by mě určitě nenechal dojít moc daleko. Vždy jsem se poslušně vrátila do svého temného vězení.

Tma. Všude kolem mě je tma. Už si nejsem jistá, kde končí moje tělo a začíná temnota. Jako bych se v ní rozplynula. Jako bych se s ní sjednotila. Cítím, jak mi proudí v žilách a jak ji vdechuji každým nádechem. Ovládá mi mysl a nutí mě myslet na špatné věci. Vnucuje mi špatné myšlenky a zlé vzpomínky. Pomalu si lehnu na temnou studenou zem a stočím se do klubíčka. Temnotu se už nesnažím odmítat a nechám ji vstoupit do své duše. Stejně jí má duše už dávno patří.

Nevím, jak dlouho se už takhle cítím. Snad od svého narození. Možná od svých dětských let od dob, kdy se mi vysmívaly ostatní děti. Nebo od dob puberty, kdy

jsem se od nikoho necítila být milovaná. Bůh ví, jestli mi tak bude i když budu dospělá. Jestli v sobě budu mít tento žal, i když ze mě zbudou jen kosti a prach.

Nevím, jak dlouho jsem už taková. Melancholická a depresivní, alespoň tak mě nazývají. Říkají, že na světě je spousta krás a radostí. Ovšem zkuste vysvětlovat barvoslepému krásu západu slunce nebo květového pole. Sice nejsem barvoslepá, ale lidé mi dříve říkali, že vnímám vše až moc černobíle.

Trpím. Už bůhví jak dlouho trpím. Narodila jsem se jako mučedník své vlastní mysli. Když člověk trpí většinu svého života je pro něj těžké se od té bolesti oprostít. Já samotná jsem ve svém zármutku našla

komfort, kterého se nechci vzdát. Ale přesto mě to moc bolí, když šírá žal. Vysává mi to energii, krade mi to mysl, srdce i duši. Kousek po kousku se ztrácím.

Lidé mi vždy říkali: „Nemůžeš za ty špatné věci, které se ti dějí. A nezasloužíš si je.“ Na což jim odpovídám: „Tak proč to nepřestane?“ Svět by měl být spravedlivý a nevinní lidé by neměli trpět. Ovšem není tomu tak, jinak bych netrpěla ani já. Nemyslím si, že jsem naprosto nevinná, ale věřím, že mám dobrou duši.

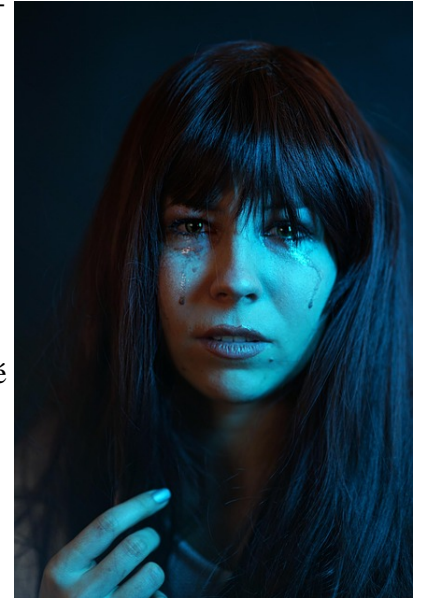
„Jak definuješ dobrou duši?“ Ptá se mě hlas v mé hlavě. Nad tím se musím zamyslet. Lidé vždy mluví o dobré duši nebo o dobrém srdci. Ale jakou pod tím mají představu? Možná je to člověk, který je k ostatním laskavý. Já ovšem na ostatní často laskavá nejsem. Možná je to o jejich ochotě pomoci, ale ani tu tak často nenabízím. Jsem vůbec dobrá duše? *Jsi smítko prachu lidské existence.* Proč vůbec existuji, když jsem jenom popel a špína?

Proč existuješ? Já nevím, nech mě být...

Pro koho existuješ? Pro ostatní. Abych je učinila spokojenými. Ovšem nyní jsem osamělá. A nedokážu spokojenou učinit ani samu sebe. Možná bych neměla existovat. Možná bych měla zemřít. Ne, prosím ne. Já nechci umřít. Já se nechci vytrátit. Mám strach, že jakmile si dovolím všechny své emoce cítit naplno, zabije mě to. Rozpadnu se a nebude to nikdo, kdo by mě dokázal poskládat zase dohromady.

Povzdechnu si a podívám se na svou vyzáblou ruku. Ostře se nadechnu a vši silou, která mi zbyla, se do ruky zakousnu. Kovová pachuč krve mi naplní ústa.

Cítit se špatně není nejlepší, ale to nejhorší je necítit zhola nic. Žádný smutek, žádný vztek, žádnou sebelibost. Už dávno se nelituji. A už dávno nic neče-

kám od svých proseb, aby mě někdo z této spirály zachránil. Pomalu se odtáhnou od své ruky a nechávám rudou krev pomalu stékat po svém předloktí. V té tmě vidím lehké náznaky jiných žizev od kousání po celé délce ruky. *Lepší cítit něco než necítit vůbec nic.*

Najednou slyším, jak někdo vejde do mé cely. Instinktivně se skrčím a přimhouřím oči před světlem, které proniká skrz otevřené dveře. Očekávám, že mi zase podstrčí talíř s jídlem a odejde jako vždycky, ale překvapí mě, když ke mně postava přistoupí blíž a sundá mi řetěz z nohy. Zmateně se na ni podívám. Pomalu si přivykám na světlo a začínám být schopná rozpoznat rysy jeho mužského obličeje. Je celý bledý a prošedivělé vlasy mu padají do čela, jak se nade mnou sklání.

„Odpykala sis svůj trest, můžeš jít.“ Jeho slova mi v hlavě duní jako zvonění kostela.

„Jsem svobodná?“ Promluvím poprvé za několik let svým chraplavým hlasem.

„Ano.“ Věnuje mi lehký úsměv a odejde. Dveře od cely mi nechá otevřené. Zírám před sebe na dlouhou osvětlenou chodbu a dveře na jejím konci. *Vždy jsem byla tak blízko svobodě.* Několik let jsem si nepřála nic jiného než svobodu ale nyní, když ji mám přímo na dosah, tak z ní mám strach.

Jdi. Bud' volná. Bud' šťastná. Nemůžu... Zalezu si do kouta místnosti a stočím se do klubíčka.

Mohla bych být volná. Postavit se celému světu čelem a dostat se znovu na nohy. Ale kdybych se postavila, tíha mého těla by mě stále táhla dolů. Mnohem příjemnější je ležet dole na podlaze. Alespoň vím, že jsem na dně a dál padat nemůžu. Mohla bych znovu vidět sluneční svit, ale mé oči se už přizpůsobily tmě. Mohla bych se venku zhluboka nadechnout, ale z pocitu že dýchám čerstvý vzduch, se mi stahuje hrdlo. Nedokážu to. Nedokážu jít znovu mezi lidi a předstírat, že je vše v pořádku. Nedokážu odsud odejít. Nedokážu cítit radost. Už nikdy nebudu šťastná. Tak dlouho jsem se topila ve vlastním smutku, že jsem zapoměla, jaké to je. Už nikdy nebudu jako dřív a už nikdy nebudu svobodná. A tak se nehnu ani o píď a před otevřenými dveřmi zavřu své oči. Jak by člověk mohl být jakkoli svobodný, když je otrokem své vlastní mysli.

Tereza Šišková

Ještě dřív, nežli svíčka dohořela

Nastal večer. Doba, ve které někteří lidé opouštějí svá pracovní místa a jiní se k nim znovu vracejí. Doba neměnných zvyků kdy si rodiče nalévají sklenky vína u televizních obrazovek a malé děti se ukládají k spánku. To vše, proto aby dospělí další den ráno vstali do práce a děti do škol. Světélka pouličních lamp se s nocí objevují, zatímco v domech jedno po druhém mizí jako světlušky s nastávajícím ránem. Mimo pár těch, jejichž majitelé nedbají na pravidla nočního klidu a ze svých oken nechají volně prostupovat záři bílých a žlutých zářivek. Jednoho z nich byste dnes večer našli na páté ulici poblíž kostela svaté Anety v ospalém městečku Smallcity.

Ve třetím patře vysokého domu v druhém okně zprava zdobeném ještě starým růžovým obloukovým rámem se dnes večer také ještě svítí. Trináctiletá dívka se stejným křestním jménem jako dřívě v minulosti nesla

dánská a švédské princezna Ingeborg Dánská zkráceně Inge se pro dnešní večer též vzdává spánku. V jejím pokoji svítí žlutá lampička a na stole má rozložené učebnice, jejichž vepsaná slova se ztrácejí a znovu ukazují s tím, jak Inge obrací stránky papíru.

Každé z těch slov je jiné, jedny jsou vepsány tučně jiné nevýrazně. Jedny se schovávají v závorkách a jiné se nechávají vystavovat na obdiv jako nadpisy kapi-
tol. Nejméně třetina z nich tvoří jen nepodstatné informace, omáčka okolo všeho, kterou už nikdy znovu nepřečte, a dvě zbylé tvoří slova, která mohou mladou Inge stát život.

Víkend utekl jako voda a ihned od pondělí začne peklo. „Bože můj!“ Povzdychne si nad zkaženým víkendem a obrátí další stránku. V pondělí píše tři písemky v úterý a ve středu dvě ve čtvrtek se ústně zkouší a do pátku je daleko. Když to nezvládne? Hrozba vyhození ze školy a následné ukamenování rodiči ji nemine. Její rodiče by jistě slitování neměli. Omlouvám se ti mami že jsem dostala pětku. Moc mě mrzí že se na mě zlobíš tati. Věty co snad nikdy nebude muset vyslovit. Nejhorší na tom je že s tím ani nepočítala. Každý učitel se nejprve tváří mile a nevině jako baletka uvnitř hrací skříňky a vzápětí vám skřípne prsty. Nakonec jediné odůvodnění jejich nevypočitatelného chování je „O víkendu určitě stejně nemáte co dělat“. Většina z nich nejspíš už dávno zapoměla, jaké to je být dítětem. To že někteří z nás mají svoje koníčky a jiní spoustu problémů doma nejspíš nikdo nevidí. Inge obrátí další stránku a na chvíli se zahledí do plamene svíčky. Nejraději se učí při svíčke. Dokud nezhasne, nedá učení z rukou. Na tento večer si zapálila úzkou, zato vysokou svíčku takže její plamen, by ani po dvou hodinách neměl vyhasnout.

Momentálně listuje dějepisem a snaží se každé slovo natlouct do hlavy. Racionalismus, Totalitarismus, Abolicionismus a stovky dalších. Jedno vedle druhého vypadají podivně. Souhra písmen, která se z dálky zdá bezvýznamná, a však při bližším prozkoumání přijdeme na to, že za jejím významem se skrývá další stovka jiných slov.

„Půjde to rychle, neboj.“ Snaží se Inge uklidnit. Ještě se po dějepisu musí naučit francouzštinu, matematiku, fyziku a minimálně si připravit prezentaci na angličtinu. Je devět hodin a pondělí už nedočkavě čeká za dalším ránem. Nestíhá a svíčka na stole stále hoří. Musí se podívat na všechno. Posouvá dějepis na stranu a otevírá sešit francouzštiny. Je toho tolik. Inge se chce podívat kolik toho má ve fyzice, a tak si na stůl rozloží i ji. Pět stránek textu a vzorečků. Rukou si otre studený pot

z čela a vrací se k dějepisu. Nedokáže se soustředit. Každou větu si opakuje dvakrát a očima téká po zbylých materiálech. Úpadek nacismu se mísí společně se vzorečky pro výpočet gravitačního zrychlení. Dnes večer tu je obzvlášť horko. Inge se nahne přes stůl a pootevře si okno. Svíčka stále odmítá zhasnout. Dívka otočí další stránku a přitom se snaží si vzpomenout na číslovky ve francouzštině. Un, deux, trois, quatre a dál? Podívá se přes zaplněný stůl do sešitu. Už ani nejde poznat, kde začíná stůl a učení končí.

„Je toho moc, tak strašně moc.“ Opět se na m ment zahledí do žáru svíčky.

„Ne. Nesmím se nechat rozptylovat.“ Znovu se skloní nad učivem. Těká pohledem po materiálech, zatímco hlasité hodiny připomínají nedočkavost jitra.

„Potřebuju jenom trochu času, jen trochu.“ Místo sezení si radši stoupne a zpocenýma rukama se zapře o stůl. V hlavě si snaží všechny látky ucelit a zastrčit do šuplíku kde je pak bude snadné opět najít. Snaží si vytvořit řád. Jenže co když to už nejde. Co když veškerý řád zmižel...

Je to jako byste za větrného počasí otevřely dveře dokořán a nechaly všechno, aby to unesl vítr. Všechny šuplíky, všechny vědomosti najednou odvály pryč. Kdo je, co jsou ta slova na stránkách bezcenného papíru? Inge pátrá v hlavě po odpovědích, ale nikde nejsou. Namísto nich zbyla jen prázdnota uvnitř ještě větší prázdnoty. Černá díra uprostřed vesmíru a hvězdy představují drobná světla naděje, co v sobě ukrývají žhnoucí vzpomínky. Však na to, aby se jich kdokoli mohl, byť jen dotknout, jsou až příliš vzdálené. Kam ta myšlenka utekla? Kde se schovává?

Jednou tu je a pak... Dnes je již pozdě. Všichni by už měli spát. Den se už blíží a noc tu navždy nebude. Škola tu je každý den. Neuteče. Neschová se. Jdi spát Inge, už i hlava nařká. Jdi spát a strachuj se až s ránem. Inge se obrátí ke svíčke. Už i ona dohořela.

Emá Hájková

Housle

„Nemáte peníze?“

Vzhlédla jsem od svých novin na otrhaného muže, který si přisedl vedle na lavičku. Pozoroval mě dychtivýma očima orámovanými vráskami.

„Promiňte, ale nemám,“ odpověděla jsem popravdě.

Muž na to reagoval tím, že zkroutil špinavý obličej do úšklebku, zamumlal urážky na mou osobu a zmizel.

Povzdechla jsem si. Doopravdy jsem neměla nic.

Kapsy mého hnědého vlněného kabátu zely prázdnotou a v kabelce na klíně se válelo jen pár zmuchlaných vlakových jízdenek. Poslední peníze jsem utratila za kus papíru, který teď držím v ruce. Je plný obrovských titulků křičících bez hlasu a celými lesy písmen. Původně jsem měla v plánu je číst, ale po chvíli mi slova začala před očima poletovat jako motýli a nějak jsem je už nemohla poskládat do vět. Raději jsem toho nechala. Místo toho jsem si prohlížela černobílé fotky pánů v oblecích a oplácela jim jejich vážné výrazy, abych měla pocit, že mi ty utracené peníze aspoň za něco stály.

Zamračila jsem se. Moc si nepamatuju, kdy jsem přestala číst. Nevím kde nebo jak. Jenom vím, že jednoho

dne už jsem prostě nedokázala přečíst dopisy ani oprýskané cedule ve městech. Že mi najednou začala třesit hlava z každého dalšího písmena. Přitom si vzpomínám, že dřív pro mě čtení nebylo nic těžkého. Dokonce jsem ho milovala. Jako dítě jsem byla schopná s knížkou ležet na posteli celé hodiny, dokud jsem ji nedočetla. Bavilo mě to. Ve volném čase jsem to dělala často. Pokud jsem tedy nehrála na housle. Zkroutila jsem rty do smutného úsměvu, když mi to prolétlo hlavou. To jsem dělala ještě radši.

Svoje první housle jsem dostala, když mi bylo asi 6 let. Jakmile jsem v jejich naleštěném povrchu uviděla odraz svého buclatého obličejíku, nedala jsem

je z ruky. Před stojánkem se smyčcem v ruce jsem se unášela hudbou ještě víc než slovy. Občas jsem ani nepotřebovala noty, aby se mi zpod prstů linuly zvuky, o kterých můj učitel říkal, že je v nich obrovský talent. Řekl to i jakýsi hudebník z konzervatoře, který mi blahopřál na dřevěném pódiu potom, co jsem vyhrála krajskou soutěž.

„Doufám, že vás jednou uvidím mezi svými žáky, slečno,“ řekl, svíral mi ruku a v očích mu svítilo nadšení. Docela jsem doufala, že bych snad jednou mohla sedět v lavici a poslouchat výklad toho staříka. Ale bylo to jen krátce. Než mi staccato výstřelů sebralo naději spolu se schopností číst a hrát.

U špatných věcí nikdy nepoznáte, že se blíží. Přijdou jako sníh uprostřed léta. A ta sněhová vánice za sebou na konci zanechá jenom rozvířeny prach a trosky. Alespoň takhle mi přišlo, že začala válka. Nic moc se v mém životě ale ze začátku nezměnilo. Pořád jsem dlouho cvičila na housle, v týdně studovala medicínu na univerzitě, a když bylo teplo, chodila se koupat k jezeru. Změnu jsem viděla jenom v ustaraných tvářích ostatních. Jako by byli uvěznění pod skleněnou kopulí, kde se dusili ve strachu z toho, co bude. Teta nás pořád dokola upozorňovala, že brzo začnou bombardovat a strejda zatím upravoval sklep na kryt. Máma seděla nahrbená u stolu a četla zprávy, ve kterých se jako náhrobní kameny tyčila černá jména mrtvých vojáků. A já se mezitím smála s kamarádkami a jedla jahodou zmrzlinu v parku. Byla jsem bezstarostná. Stíny, co držely v objetí ostatní, ke mně natáhly šedé ruce teprve až jednoho odpoledne.

Seděla jsem na kožené barové židliče v kuchyni a pila colu. Bublínky mě štípaly na jazyku a rty mi pokrývala sladkost. Potom jsem uslyšela tiché vrzání schodů. Byla to mamka. Jak šla schod za schodem, objevily se první její kostkované bačkory, pak i tepláky, modrá zástěra a nakonec i unavené oči. Přišla ke mně a nalila si vlastní plnou sklenici z načaté láhve na

lince. Teprve pak natáhla dlaň, ve které byla usazená žlutá obálka.

„To je pro tebe.“

Zvědavě jsem si ji vzala. „Co to je?“ Prsty jsem zabořila do papíru a začala ho trhat na kousky.

„Přišlo to z ministerstva obrany.“ Zmateně jsem nakrčila obočí. Cože? Začala jsem číst.

„Prý to přišlo většině lidí z tvé třídy. Paní Ulrichová říká, že...“ Dostala jsem ke konci dopisu. V ten moment jsem přestala poslouchat. Roztřásla jsem se.

Vnímala jsem jenom, jak máma otevírá a zavírá růžovou pusku naprázdno a nic z ní nevychází.

Slečno Jeanová, z důvodu nedostatku lékařských pracovníků vás povoláváme jako zdravotní sestru na frontu... váš služební nástup je 24.4.

„Co... Jak?“ To bylo to jediné, co jsem ze sebe dokázala vypravit. Nadechla jsem se. „To přece nemůžou, že ne mamí?“

„Myslím...“ zarazila se a já viděla jak jí rudnou oči „Myslím, že můžou, když to začíná být hodně špatně, Amber.“ Podívala jsem se na ní pohledem protkaným bolestí. Sklopila zrak k podlaze a dlouze vzdychla. V tu chvíli jsem věděla, že to nijak nevyřeší. Že pro mě není jiná cesta. Do hrudi mi začalo zběsile narážet srdce, jako by se snažilo utéct pryč. Po tváři mi sklouzla slza. Moje mamka jenom vstala a bez dalších slov mě sevřela v pevném objetí.

Ve stejném rozpoložení mě držela i o pár dní později na zakouřeném cihlovém nádraží. Vlak už stál na nástupišti a průvodčí nervózně popoháněl lidi, kteří nastupovali.

„Rychle! Odjíždíme!“ Křičel, ale jeho hlas tak nějak zanikal ve všem tom hluku. Nikdo ho stejně neposlouchal. Lidé se objímali, brečeli a, nebo se prostě jenom loučili. Hrozba, že tohle může být naposledy, co se vidí se svými blízkými, se zračila v každém obličejí a křečovitém objetí.

Průvodčí zapískal znovu. Tentokrát hlasitěji. Věděla jsem, že budu muset jít. Snad to věděla i mamka, ale

její ruce, jakoby se okolo mě proměnily v ocel a odmítali mě pustit. Ale jednou museli. Naposledy jsem se nadechla jejího květinového parfému a nechala jí rozpustit všechny moje starosti. Pak jsem se těžce pustila. Vzhledla jsem. V obličejí se jí zračilo zoufalství, zatímco jí po tváři stékala rozmazaná řasenka. Málem mě to samotnou rozbřečelo. Radši jsem stočila pohled jinam a sehnula se dolů, abych mohla sebrat kufr. Omotala jsem prsty kolem jeho železného madla. V tenhle moment to byla jediná

věc, co mě držela od toho, abych se neroztřásla.

„Už budu muset jít.“

„Já vím Amber, já vím.“ Pokývala hlavou a hlasitě se vysmrkala do kapesníku. „Slib mi, že se vrátíš ano?“

„Slibuju, mamí. Budu zpátky co nejdřív.“ Možná jsem těmi slovy ujišťovala i samu sebe.

„Tak dobře zlato.“ Pokusila se o úsměv, ale moc se jí nepovedl. „Už by jsi měla jít nebo ti to ujede.“

Měla pravdu, ale stejně jsem ji ještě jednou objala. Pohládila mě po zádech.

„Mám tě ráda Amber. Opatruj se.“

„Já tebe taky.“ Zašeptala jsem a udělala krok vzad. Naposledy jsem se na ni podívala, než jsem se otočila a zařadila se do fronty u vlakových dveří.

Když jsem nastupovala, ohlédla jsem se, ale svojí mámu už jsem nikde neviděla. Pak do mě někdo strčil a já se ocitla uvnitř.

Na samotnou cestu si vůbec nepamatuju. Jako bych v hlavě měla velké okno. Vzpomínám si až na křivé schody, po kterých jsem vystupovala ven a na dřevěné nástupiště. Spíš ale než nástupiště to byla deska podepřená několika tyčemi a ušpiněná od blátivých otisků bot. Po vzoru ostatních jsem z ní slezla dolů a zapsala se u hubené zdravotnice. Ta samá žena mi dala i lístek s číslem mojí ubikace, jak mi sama sdělila. Ten jsem teď svírala v rukou a snažila se v bludišti budov najít tu mojí. Konečně se na jedné z nich vyjímalo bílé číslo 49 a já vstoupila dovnitř. Panoval tam shon. Všichni pobíhali a křičeli a až na několikátý pokus se mi povedlo někoho zastavit.

„Co chceš?“ Vyhrkla na mě holka asi v mém věku, která nesla plnou náruč obvazů.

„Kde jsou tady ubytovny?“

„Po schodech nahoru. Dej si tam i kufr.“ Kývla hlavou k mé ruce, kde jsem svírala železné držadlo. „A pospěš si. Za chvíli přijedou chlapi a to bude potřeba každá ruka.“

Než jsem ji stihla poděkovat, byla pryč.

A tak jsem si ještě ten den roztřesenýma rukama zapnula knoflíky na šedé uniformě a šla pomáhat. Jestli jsem si myslela, že mě škola něco naučila, dost jsem se pletla. Nikdy by mě snad ani nemohla připravit na to, co uvidím. Čeho všeho budu svědkem.

Když už byla noc a některé z nás mohli jít spát, ležela jsem na studené posteli ani nedokázala brečet, jak moc jsem byla vyčerpaná. Spánek přišel rychle a já byla vděčná za měkkou temnotu, co mě obestřela. Protože každé ráno se opakovalo to samé. Dny se proměnili v rozmazanou šmouhu umazanou od bláta a krve. Letěla kolem a já s ní. Pořád rychleji a rychleji a rychleji... Než se jednou na chvíli zastavila.

Nejdřív se to považovalo za nepřátelský útok. Pak mezi troskami kromě těl a kamení našli i kousek plechu a podle něho poznali, že bombu shodil někdo od nás. Dokonce zjistili i kdo. Mladý pilot bez pořádného výcviku. Jeho letadlo se po výbuchu zřítilo do lesa a on tam zemřel. Ještě předtím ale stihl zabít a zničit život spoustě lidem.

Zrovna jsem čistila operační nástroje. Skalply a nůžky mě chladily v prstech, když jsem je myla od

krve ve studené vodě, aby je pak někdo mohl vydezinfikovat. Už jsem měla skoro hotovo. Do dřevěné krabice mi zbýval položit už jenom poslední. Vedle mě jiná sestra utírala podlahu a další, ta, kterou jsem tady potkala svůj první den, skládala povlečení.

Potom se ozvalo svištění. Ani jsem neměla čas přemýšlet, co ho způsobilo, než se svět roztránil na kusy. Ozvala se ohromná rána. A pak... nic. Čas se zastavil. Zamrzl. Poprvé za dlouhou zpomalil. Z rozmazané šmouhy zbyla jenom černota. První, co jsem si uvědomila, bylo, že se nemůžu pohnout. Neměla jsem tělo? Vznášela jsem se? Ne, ležela jsem na zemi. A všude byla tma. Neproniknutelná tma až se mi z ní rozbušilo srdce.

Zkusila jsem pohnout rukou, ale jako by mi nepatřila. Stejně tak nohy nebo hlava. Zkusila jsem to ještě jednou a tentokrát mi do předloktí vystřelila taková bolest, až jsem zanaříkala. A tak jsem zůstala nehnutě ležet. Možná že jsem ležela bez hnutí minuty nebo hodiny, ale připadalo mi to jako celý život. Přišlo mi, že až se dostanu na světlo, budu mít obličej plný vrásek a staré rozklepané ruce. Jestli se vůbec dostanu ven.

Najednou jsem uslyšela ránu, a po ní další a další. Zněly odněkud nade mnou. Vysoko, ale dost na to abych je lehounce slyšela. Došlo mi, že bych měla něco udělat. Dát vědět, že jsem tady. Jinak zůstanu v téhle temnotě viset navždy. Zakřičela jsem, pořádně nahlas, jak to jenom šlo. Ústa jsem měla plná suti. Pak jsem zakřičela znovu. Výkřik plný strachu a bolesti, protože jsem nedokázala zformulovat slova. Pak znova. A pak zase znova, dokud jsem nebyla ochraptělá a vyčerpaná. Stejně jsem pokračovala dál. A tak jsem si nakonec prokřičela cestu ven. Na světlo. Od doby co jsem se ale probudila na tvrdém nemocničním lůžku, jsem si občas přála, aby mě z těch trosk nikdo nevytáhl.

Byla jsem zpátky na lavičce. Připadalo mi, že jsem musela na chvíli usnout, přestože jsem měla otevřené oči. Dvakrát jsem zamrkala, abych zahнала vzpomínky pryč. Uvědomila jsem si, že mě píchá v ruce a přidržela jsem si ji před obličejem. Očima jsem klouzala přes bledé zápěstí až k dlani poseté jizvami. Potom jsem roztáhla prsty. K oblačnému nebi se tyčily jenom tři. Malíček se odmítal pohnout ze svojí zkroucené pozice a po prsteničku mi zbyla jenom zvrásněná kůže. Že tu kdysi byl, mi pravidelně připomínala jenom bolest.

Prudce jsem všechny prsty sbalila do pěsti a tu strčila

do kapsy. Od té doby co se to stalo, jsem pohled na ně nemohla vystát. Pořád dokola mi připomínali, co jsem ztratila. Že už nikdy neucítím rozechvělé struny houslí. Že už nikdy nebudu smyčcem krájet vzduch na noty a tóny. Nikdy. Projel mnou vztek, tak žhavý, až mě dusil. Následovala vlna smutku, co mě smetla do víru vody a kostnaté ruce zoufalství, které mojí hlavu drželi pod hladinou. Nemohla jsem dýchat. Ať jsem se snažila sebevíc, nemohla jsem do sebe vtáhnout ani trochu vzduchu.

Stálo mě všechno zbylé úsilí, abych si vzpomněla, co mám dělat. Tři věci. Rozeznělo se mi v hlavě. Najdi tři věci, na které se můžeš soustředit. Tak to říkala moje terapeutka. Široce rozevřenýma očima jsem se rozhlédla okolo. První věc: lampy, jedna jako druhá, stojící za sebou s žlutými hlavami. Druhá: holub, s roztaženými šedými křídly, která měla barvu jako mraky nade mnou. Hledala jsem třetí. Hudebník na dlážděném chodníku hrající na... na housle. Odhodila jsem noviny a v předklonu se vy-zvracela vedle na trávu.

Domů jsem přišla večer. Nikde v domě se nesvítilo, a tak jsem usoudila, že mamka už šla asi spát. Měla bych jít taky. Zabalit se do peřin a usnout. Hlavou mi ale vířilo moc myšlenek. Po běžovém línou jsem došla až do kuchyně a posadila se. Předě mnou se ve tmě rýsovala silueta krbu plného sazí. V něm jsem den po tom, co jsem přijela, spálila svoje housle. Potom co mi doktor řekl, že si na ně už nezahraju, jsem je nemohla vystát. Vzala jsem je za jejich lesklý krk a vložila do plamenů. Přišlo mi, jako kdyby v ohni ještě naposledy hráli, než se jejich popel vznesl vzhůru. A já tam celou tu dobu seděla s nimi a pozorovala, jak pomalu mizí. Nedokázala jsem od nich odejít. Přišlo mi to, jako opustit samu sebe.

Položila jsem si tvář na kuchyňskou linku. Chladila. Proč zrovna já? Proč se to nemohlo stát někomu jinému? Proč zrovna já? Zatnula jsem zuby, když mě zaplavil pocit viny, „Není správné přát takové věci někomu jinému.“ Řekla to sestřička v nemocnici potom, co jsem na ni zakřičela přesně tohle. Upřímně bych byla zvědavá, co by dělala, kdyby se to stalo jí. Kdyby jí život zavalily trosky. Co by dělali všichni ostatní?! Strejda, který mě pokaždé nezapomene poklepat po rameni a říct, co by dal za takové válečné zranění. Máma co kolem mě chodí po špičkách a zahrnuje mě vyčítavými pohledy, kdykoliv jen tak sedím doma a nic nedělám, „Měla by sis najít práci nebo aspoň nějaký koníček, nejde, abys tady byla zalezlá navždy.“ Vždycky mám náladu ji odseknout, co by dělala ona. Kdyby v sobě měla prázdnou dutinu a nevěděla jak ji zaplnit. Kdyby se rozklepala pokaždé, co nad sebou uvidí letadlo nebo uslyší housle.

Vztekle jsem položila svojí zjizvenou ruku na linku a zadívala se na ní. Pokusila jsem se narovnat malíček. Naštvaně jsem ho tlačila rukou ke kuchyňské desce a celá se přitom chvěla bolestí. Nakonec se mi skoro ztmělo před očima a já se zhroutila

na podlahu. Spát jsem šla, až když už bylo skoro ráno.

Uběhlo pár týdnů. Zůstávala jsem doma v posteli a mamka na mě byla pořád naštvanější a naštvanější. Jednou odpoledne mě dokonce dotáhla před vchodové dveře a v návalu frustrace mi přikázala, ať se projdu a nevracím domů až do večere. Nakonec to dopadlo tak, že abych nemusela snášet její neustále zamračený obličej, jsem chodila ven často. Kolem řeky, ke kostelu a muzeu. Už jsem se ale nikdy neodvážila přijít na náměstí. Kluk s houslemi tam byla každý den a já ho nechtěla poslouchat.

Zrovna jsem procházela okolo banky. Její vchodové dveře pořád dokola polykaly pány v kloboucích a ženy s podpatky na nohou a potom je zase vyplivovaly na ulici. Pak jsem něco uslyšela. První se to moc nedalo rozeznat od běžného hlasu města. Nakonec se zvuky začali rozdělovat, až jsem to slyšela docela jasně. Ztuhla jsem namísto. Vzduchem létala hudba. Dlouhé snivé tóny doprovázené poskakováním strun. Potom jsem uviděla i jejich původce. Kluk stál na mostě, vlasy mu padaly do čela a on hrál a hrál a hrál. Moje první myšlenka bylo utéct. Rozběhnout se a už se nevrátit. Najednou jsem si ale uvědomila, co hraje, a přestaly mě poslouchat nohy. Rukou ohnutou v lokti soustředěně kouzlil mojí oblíbenou písničku. Všechno se zastavilo. Zbyla jenom ta písnička, kterou jsem znala, tak dobře, že když pohnul zápěstím, aby zahrál další notu, přišlo mi, jakoby to bylo moje vlastní. Náhle už přede mnou nestál on, ale já. Copánky mi stékaly po zádech a v očích mi zářila radost, když jsem hrála na svém prvním koncertě. Pak se obraz změnil a byla jsem to zase já hrající v mém pokoji a potom i na pódiu v divadle. Ze vzpomínek jsem se vrátila zpátky na most. Ani jsem si to neuvědomovala, ale po tvářích mi stékaly slzy v dlouhých slaných cestičkách a kapaly mi na košili. Kluk dohrál a lidé co poslouchali, se začali pomalu rozcházet. Já jsem zůstala stát. Nadechla jsem se a dodala si odvahy. Pomalu jsem zvedla pravou nohu a položila ji zpátky na chodník. To samé jsem udělal i s levou, až jsem šla. Směřem k hudebníkovi. Za chvíli jsem byla přímo u něj a pozorovala, jak si balí housle do pouzdra.

„Hezky hrajete.“ Vydralo se mi najednou ze rtů.

Překvapeně zvedl hlavu a zadíval se na mě modrýma očima

„Děkuju, jenom bych nečekal, že vás zrovna tahle písnička rozbřečí. Přišla mi veselá.“

Došlo mi, že jsem stopy od slz musela mít stále na tvářích. Zamračila jsem se.

„To tedy je. Veselá. Proto ji mám tak ráda.“

„Aha,“ pokýval hlavou, „Takže vás dojala?“

Kdoví proč jsem kývla, „Dřív jsem ji hrávala na housle.“

„Vy hrajete?“

„Hrála jsem.“

„Proč jste přestala?“

„Už jsem nemohla hrát.“ Pohled mi nevědomky sklouzl až k ruce. Všiml si toho a podíval se stejným směrem. Potom sykl.

„Kde se vám něco takového stalo?“

„Dělala jsem zdravotní sestru na frontě. Na naší ordinaci spadla bomba.“ Ani jsem nevěděla, proč se musím tím svěřuji. Mohla jsem prostě zalhat. Slova se ze mě ale vysypali prudce jako vodopád.

Jeho pohled znězněl. „To je mi moc líto.“ Odmlčel se „Hudba vám musí hodně chybět. Sám si nedokážu představit, že už bych si nikdy nemohl zahrát.“

Moc jsem nevěděla, co na to říct a tak jsem jenom mlčela. To ticho, které nás najednou obklopilo, mě dusilo. Přišlo mi, jako že s toho hudebník všiml.

„Nechcete, abych vám ji zahrál znovu? Tu písničku.“

Ani jsem se nepokusila skrýt svoje překvapení. Jazyk jsem měla v ústech těžký, ale stejně jsem odpovídala.

„Já... byla bych moc ráda.“

„Tak mi dejte chvíli.“ Sehnul se a znovu vyndal housle z pouzdra. Uchopil smyčec. Zadržela jsem dech. A pak začal hrát. Zdálo se mi, že letím a možná to tak opravdu bylo. Moje duše kroužila nad zemí v rytmu hudby, i když tělo zůstalo stát na tvrdých dlažebních kostkách. Prsty mě svrběly touhou si taky zahrát, a tak jsme je sbalila do pěsti. Když dohrál, široce se usmál a lehce se uklonil.

„Tak jak se vám to líbilo, slečno?“

„Bylo to... krásné.“ Nádherné, nikdy jsme nikoho neslyšela tak dobře hrát.

„Jenom krásné?“ Zatvářil se na oko uraženě.

„Stejně nemáte zač. Zahrál jsem vám ji rád.“

„Ta písnička pro mě hodně znamená. Děkuju.“

„Klidně přijďte i jindy když budete chtít. Pro vás ji zahraju kdykoliv“

Po tvářích se mi rozlilo horko a já doufala, že se nečervenám. Honem jsem se snažila vymyslet nějakou odpověď.

„To by bylo vážně milé.“ Vypravila jsem ze sebe nakonec.“

Znovu se usmál a sebral ze země obal na housle. Rozpačitě se na mě zadíval. Došlo mi, že už asi chce odejít.

„Tak... na shledanou...?“

„Jmenuju se Ben. Klidně mi tak říkejte.“

„Na shledanou Bene.“

„Na shledanou i tobě...?“

„Jsem Ember.“ Trochu nervózně jsem si promnul prsty.

„Tak na shledanou Ember. Snad vás tady ještě někdy potkám.“ Upravil si šálu u krku. „Hraju každý den jestli byste chtěla přijít.“ Zazubil se a bez toho, aby mě nechal odpovědět, se otočil a přešel přes ulici. Chvilí jsem zaraženě stála a pozorovala jeho záda, jak jsou stále menší a menší, až úplně zmizela za rohem. Teprve potom jsem odešla i já.

Další den přšelo. Z oblohy padaly dlouhé stužky vody a celý svět byl zbarvený do šeda. Stála jsem před mými dveřmi na dřevěném zápraží a přemýšlela, jestli mám jít ven. Od rána jsem nemohla přestat myslet na Bena. Na jeho nabídku ať přijdu. Bude tam vůbec, když je takové počasí?

Prsty jsem pevně sevřela zábradlí, až pod nimi zapraskalo. Chtěla jsem jít, ale co když si že mě jenom dělal srandu? Co když tam nebude? Dlouze jsem vzdychla. Pokaždé když jsem něco dělala, moje hlava byla plná pochybností. Až moc jsem nad tím vším přemýšlela. Přitáhla jsem si kabát blíž k tělu. Jeho silné objetí mi dodávalo jistotu. Pak jsem vykročila. Moje nohy pleskaly o mokrou trávu naší zahrady a pak přešly na ulici. Vydala jsem se známou cestou doleva. Než jsem došla na náměstí, moje oblečení na mě celé promočené vyselo a vlasy mi padaly do obličeje v mokrých provázcích. Před poslední odbočkou jsem zpomalila. Bude tam? Mám tam vůbec chodit? Hlodala mě touha se otočit a jít zpátky. Skoro jsem to udělala, ale na poslední chvíli jsem se zhluboka nadechla. Už jsem se jednou rozhodla. Půjdu tam.

A tak jsem zahrnula za roh. Přes silný déšť jsem skoro neviděla, ale rozeznala jsem siluetu u mostu přes burácející řeku. Stačilo ujít jen pár kroků a postavě jsem viděla i do obličeje. Byl to on. Už si mě taky všiml a studený vzduch rozřízlo jeho mávání. Zamávala jsem zpátky a zamířila k němu.

„Ahoj.“

„Ahoj Ember.“ Evidentně měl velmi dobrou náladu. Oči mu svítily, a i když byl celý promočený stejně jako já, obličej mu zdobil široký úsměv. „Jsem rád, že jsi přišla. Trochu jsem se bál, že je na tebe moc ošklivo.“

„To já taky. Déšť ti nevadí?“

„Spíš si ho užívám. Je krásný. Tobě vadí?“

„Přijde mi trochu smutný.“

„I smutné věci mohou být krásné ne?“

Pokřčila jsem rameny. Vzpomněla jsem si na svojí ruku. Krásna? Tak to určitě.

„Chceš, abych ti znovu zahrál? Nebo můžeme jít někam do tepla. Docela mrznu.“

„Kam?“ Vyhlídka tepla zněla hodně lákavě.

„Znám jedno místo. Dělal tam pěkně dobrý čaj a teď je na čaj ideální počasí.“ Hledal v mém obličeji známky souhlasu. „Co myslíš?“

„Asi bychom mohli.“

„Tak pojď.“ rozešel se po mostě. Měl dlouhé nohy a šel rychle, takže jsem zůstala pár kroků za ním. Ohlédl se a trochu zpomalil.

„Měla by jsi zrychlit nebo zmrzneš.“ Všiml si, že se silně objímám rukama, abych se zahřála.

„Jak je to daleko?“ Opravdu mi byla zima. Pořádná.

A ani trochu jsem se nechtěla plahočit přes celé město.

„Jenom kousek, fakt.“

„Tak jo“ Srovnal se mnou krok, až šel hned vedle mě. Moje boty hlasitě klapaly po dlažebních kostkách. Začala jsem každý krok počítat. Jedna klap, dva klap, tři klap. Než jsme se zastavili před prosklenými dveřmi, napočítala jsem do 163. Pak se otevřely a ven vyvanulo teplo. Obalilo se kolem mě jako pletená deka a my vstoupili dovnitř. Ke stolu mě dovedl Ben. Vybral pro nás jeden v rohu s polstrovanými židlemi a svíčkami, které v přítmi radostně svítily. Jejich stíny poskakovaly hudebníkovy po obličeji a ramenou, jako by okolo něho zněla hudba, kterou neslyšel nikdo, ale jen oni.

„Co si dáš.“ Rozevřel lístek a spokojeně se za-bořil do modrého polstrování.

„Nevím.“

„Ty nemáš nějaký oblíbený čaj?“

„Ne, čaj moc nepiju.“ Popravdě jsem ho nepila skoro vůbec. Kvůli mojí nespavosti jsem si ráno vedle máslového toastu stavěla jenom kouřící hrneček s kávou. A během dne jsem prostě neměla chuť.

„To jsem nevěděl. Chceš něco doporučit?“

„Hmm jo, klidně mi něco objednej.“

„To teda objedná.“ Šťastně se zašklebil.

„Bude to ten nejlepší čaj, co jsi kdy pila, to ti slibuju.“

A taky že byl. Pára, která z něho stoupala mě lechtala na obličeji pokaždé, co jsem se napila a po jazyku se mi rozlévala sladkost vonící louky.

Uvolněně jako nikdy jsem seděla s rukama opřenými na zdobených opěrkách. Po dlouhé době mi v hlavě nepoletovaly myšlenky sem a tam, křičící jedna přes druhou. Hudebník naproti mně je nějakým kouzlem uklidnil a zastrkal všechny do šuplíků a skříní. Nebo tak mi to alespoň připadalo. Začala jsem se přistihovat, že mi ze rtů volně stékají slova, bez toho, aby se zasekávala v krku. A i když jsem si myslela, že už jsem zapomněla, jak se smát, moje tvář se několikrát zkroutila v úsměvu. Malém, ale úsměvu.

Už byla tma, když jsem spolu s Benem sešla dva kamenné schůdky zpátky na ulici a nadechla se ledového vzduchu. Zima mi ale ani trochu nebyla. V hrudi se mi po dlouhé době rozlévalo teplo.

Eliška Janoušková

Naděje

„Zabij mě, Nathalie... prosím“

Čtyři slova, která Elliott zašeptal do ticha v pokoji. Držela jsem nad ním revolver a bojovala se svým já. Musela jsem mu ulevit od těch bolestí, jež každý den zažíval. Nemohla jsem mu už nijak pomoci, bylo příliš pozdě. Elliott pomalu a bolestivě umíral.

„Dobře,“ špitla jsem a po tvářích se mi stékaly slzy. Můj bráška se na mě podíval a pousmál se. Jeho obličej byl tak bledý a nemocný. Ruce se mi neuvěřitelně třáslly.

„Nath,“ promluvil potichu, „mám tě rád. Slib mi prosím... jednu věc. Zmiz z poloostrova. Budu nad tebou... držet ochrannou ruku,“ zavřel oči, usmál se a uvolnil své tělo. Lehce jsem přikývla a...

Vystřelila jsem. Elliott sebou jen trhl a jeho tělo

se už nepohnulo. Zhroutila jsem se k zemi nekonečnou bolestí. Můj bratr byl volný. Vzala jsem jeho teplou ruku do té své a dlouho plakala.

Ve válce jsme ztratili oba rodiče a zůstali jsme jen my dva. Přežívali jsme ze dne na den, dokud Elliotta při krádežích někdo nepostřelil. Z toho místa jsme utekli jen o vlásek. Oba jsme věděli, že je jen otázka času, kdy zemře. Po vytáhnutí kulky se rána nehojila a zanítila se. Přesto jsem doufala, že najdu nějaký způsob...nějakou možnost, jak mu pomoci. Hledala jsem a kradla jsem, ale nikde nic. Bez obvazů, desinfekcí a léků jsme byli ztraceni. Kdyby Elliott dostal lékařskou pomoc, přežil by.

Nic z toho ale už nebylo podstatné. Elliott ležel mrtvý na posteli.

Otřela jsem si oči mokré od slz a naklonila se k jeho obličejí. Naposledy jsem se mu podívala do tváře, pohládila ho po blond vlasech a zašeptala do ticha místnosti: „Doufám, že je ti už lépe, bráško...“

Poté jsem se zvedla, vzala svícen s hořícím plamenem a odešla. Venku se setmělo a byt opavala zima. Vyšla jsem na chodbu a zavřela dveře Elliottova pokoje. V kuchyni jsem rozdělala malý oheň ve zbytku kovového barelu a zhroutila se na židli. Dívala jsem se kamsi do šera a snažila se umlčet své křičící myšlenky.

Jsou to již dva měsíce, kdy začala válka mezi Auredanií a Uttahenem. Táta byl povolán do boje. Nejspíš tam i padl. Máma se o nás starala, dokud ji nezabili kdesi v ulicích tohoto odporného města. Lidé tu zešleli poté, kdy přestala fungovat elektřina. A také po tom, kdy se zjistilo, že Fujchi – město na severu poloostrova, zničil Uttahen jadernými hlavicemi. Bez elektřiny se odsud není jak dostat. Ani přes moře do Radanel nemůžeme utéct. Jsme tu jako krysy v pasti a zásoby v celém poloostrově docházejí. Jaderná válka obyčejným lidem sebrala všechno. Domovy, členy rodiny, ale i morálku, emoce a pochopení.

Přiložila jsem další dřevo a zaslechla jsem venku střelbu. Povzdechla jsem si. Pokud odsud nezmizím, zabijí mě. Zůstala jsem sama. Musím se nějak dostat pryč z poloostrova. Jenže jak? Pod tíhou vlastních myšlenek jsem usnula u stolu.

Druhý den mě znovu probudila střelba... a také hlad. Doma nezbyl ani kousek jídla, a tak jsem neměla na výběr. Musela jsem jít opět ven. Připravila jsem si zbraň, nožík, klíče, malou brašnu a roušku. Oblékla jsem si teplou bundu a přes rameno přehodila tašku. Strach svíral své pařáty kolem mého těla, má zničená duše ale velela jít ven...nemám už co ztratit, pomyslela jsem si.

Vyrazila jsem z bytu a opatrně se plížila se zbraní v ruce. Vzduch byl čistý. V celém panelovém domě

nebyla živá duše. Rychle jsem seběhla schody a vyběhla ven. Mráz mě od chvíle, kdy jsem otevřela dveře, štípal do tváří a já se začala třást zimou.

Běžela jsem pustými šedivými ulicemi do centra. Držela jsem se co nejvíce u zdí a příliš se nezastavovala. Rozhlížela jsem se po okolí. Všude bylo mrtvo, ani ptáci tu nelétali. Možná i kvůli radiaci proudící větrem ze severu...

Dostala jsem se ke skladu obchodu, který zapáchal plesnivějícím ovocem a zeleninou. Dveře byly vypáčené, ale já přesto doufala, že tam zbylo ještě nějaké jídlo. Všimla jsem si několika konzerv povalujících se na zemi a opatrně se k nim přiblížila. Můj žaludek protestoval už druhý den a já bych byla schopna sníst snad už úplně všechno. Začala jsem sbírat zásoby ze země, abych mohla co nejrychleji zmizet.

V tom jsem to zaslechla. Nabití zbraně a přehození zásobníku. Sakra, sakra, sakra...

„Ani se nehni,“ řekla mi žena stojící za regálem přede mnou v temnotě. Začala se mi klepat ruka, ale ten hlas jsem znala. Až moc dobře jsem ho znala.

„Alexandro?“ pípla jsem ticha skladu. Chvilí se nic nedělo.

„Nathalie? Jsi to ty?“ šok a úleva v jejím hlase zazněly jako líbezná melodie. Vzhledla jsem se k ní a všimla si jejích očí. Má kamarádka byla naživu. Rozeběhla jsem se k ní a pevně ji objala. Slzy radosti mi začaly stékat po tvářích.

„Myslela jsem, že už tě neuvidím,“ vzlykla Alex a já ji od sebe odtáhla. Pořád jsem tomu nemohla uvěřit. „Kde máš rodinu? Proč jsi tu sakra sama?“ zeptala se.

Podívala jsem se jí do očí a moje prvotní radost opadla. Tiše jsem zašeptala: „Všichni jsou... mrtví.“ Alex marně hledala slova, ale já ji zarazila: „Nemusíš nic říkat. Jen to...bolí. Elliott...včera zemřel. Já...nedokážu se s tím smířit.“

Chvilí se na mě dívala a pak mi vážně řekla: „Nemůžeš zůstat sama, Nath. Nechceš se připojit k nám do gangu? Myslím, že to bude pro tebe lepší.“

Upřímně jsem nechtěla opouštět svůj domov. Přestože tam nyní ležel mrtvý Elliott, pořád tam žily vzpomínky na celé mé dětství a dospívání. A já je nemohla nechat jen tak odejít. Můj vnitřní hlas mi ale našeptával, abych odešla a měla tak větší šanci přežít. Jenže co Elliott?

„Platí,“ vyhrkla jsem po chvíli, „ale slib mi jednu věc, prosím... Pohřbíme mého bratra někde venku. Přeju si, aby mohl mít lepší místo na věčný spánek, než postel ve shnilém paneláku.“

„Ruku na to, Nath, slibuju za celou smečku.“

Poprvé po několika měsících ze mě opadl ten nekonečný stres. Elliott byl můj parťák a bratr v jedné osobě, nyní mi už ale záda krýt nemohl. A přestože jsem ho milovala nadevše, chtěla jsem také přežít a mít šanci se někde usadit. Žít šťastněji a ne zemřít sama ve tmavé ulici tohoto pustého města.

Alex mě zavedla do svého doupěte, které se nacházelo ve sklepě dalšího polorozpadlého panelového domu ve čtvrti „střední třídy“, jak jsme tomu

s oblibou říkali, na kraji města. Trochu jsem se bála, co na mě jakožto novou a nečekanou členku řeknou, a zda mě vůbec přijmou mezi sebe.

„Heslo,“ ozvalo se zpoza těžkých železných, protipožárních dveří, když Alex zaklepala.

„Tvoje žemlička, moje žehlička,“ odpověděla Alex. V duchu jsem se nad podivnou hříčkou zasmála. Blbost. Dveře se otevřely a v nich se objevil chlápek, který měl na čele spoustu vrásek. Vypadal dost naštvaně.

„Alex, kam ses ráno ksakru vypařila? A můžeš mi sakra vysvětlit, kdo je tahle holka?“ vyštěkl na ni přísně.

„Byla jsem venku, protože mě z tátova chrápání rozbolela hlava. A tohle je moje kamarádka Nathalie Clarková. Povídala jsem ti o ní, když jsme ještě chodili do školy. Dva měsíce jsem myslela, že je mrtvá. A teď potřebuje pomoc. Její rodina zemřela, Same.“

Sam se na mě podezřívavě podíval, Alex ještě jednou řádně zasypal kázáním. Pak zakoulel očima a řekl: „Pojďte dovnitř.“

Místnost byla vyhřátá a útulná. V levém rohu se nacházely tři palandy a přímo naproti velký stůl. Všimla jsem si provizorního sporáku, vany a dveří, které vedly neznámo kam. Všechny oči mě začaly zvědavě probodávat. Zavalily mě otázky typu: Kdo jsi? Odkud jsi? Proč tu jsi? Dlouho jsme si povídali. Vysvětlovali své situace a gang se mi svěřil i s plánem útěku z poloostrova. A já je s nadšením a zájmem poslouchala.

„Musíme najít ještě trochu nafty a pak budeme mít dostatek prostředků na únik na sever. Fujchi bývalo velké město, ale teď tam chcipl pes. Už máme všechno připravené, auto, zbraně, dokonce i plynové masky, jenom palivo nám chybí. Mohli bychom utéct z Auredanie. Třeba do Weqeres, tam by se mohlo žít lépe. Byla to neutrální země. Ale je sakra daleko.“ To mluvil Evan, Alexin starší bratr. Dlouho jsme diskutovali, až nám víčka padala únavou. Než jsme šli spát, dostala jsem najíst, čisté oblečení a svou vlastní matraci. Cítila jsem se konečně o něco lépe...

Další den jsme se vydali společně se Samem a Alexiným otcem Carlem ke mně domů. Musela jsem se postavit čelem k Elliottově smrti a zařídít mu lepší odpočinek.

„Tady jsi bydlela?“ zeptala se mě Alex. Nikdy jsem ji sem nevzala, protože jsem se styděla, že bydlím v chudší části města. Moje rodina nikdy neměla peníze nazbyt, a tak jsme žili tady.

Přikývla jsem a vyndala z brašny klíče. Vběhli jsme dovnitř se zbraněmi v rukou, ale všude vládlo nekonečné ticho. Vyšli jsme do třetího patra a já se přistihla, že váhám, zda mám otevřít dveře a vystavit se vzpomínkám. Vybavilo se mi, jak jsem Elliotta zastřelila.

Zastrčila jsem klíč do zámku—a pomaloučku otočila. Otevřela jsem dveře a zasáhl mě sladký zápach. Ach, bráško...odpusť mi.

„Jestli to nedáš, Nath, můžeš zůstat tady a krýt nám záda,“ nabídla mi Alex. Odmítla jsem. Musela jsem se naposledy rozloučit se svým domovem.

„Jediná věc, která mě děsí, je můj mrtvý bratr. Já ho zastřelila, Alex, protože umíral a přál si to. Ale nedokážu vidět, přestože ho miluju,“ pípala jsem. Alexin otec a rodinný přítel vydechli za mými zády. „Chci, abychom ho pohřbili za městem. Aby nehnul v tomhle bytě,“ řekla jsem a prošla do kuchyně, v níž ležel plechový barel s popelem.

Zápach se linul celým bytem. Už to byly skoro dva dny. Carl a Sam vešli do Elliottova pokoje, aby jeho tělo zabalili a mohli ho odnést. Já si zatím prohlížela svůj domov, který mi nyní připadal bez života. Přestávala jsem to tu poznávat.

„Je tu cítit samota a smutek,“ špitla Alex. Mlčky jsem kývla. Nechtěla jsem se o tom bavit. Alex to pochopila a nechala mě utopenou v myšlenkách. Byla jsem vděčná.

Vešla jsem do svého pokoje. Působil tak zvadle a smutně, že jsem rychle posbírala věci, které pro mě měly cenu – malý talisman a pár kusů oblečení. A rychle zase vyšla ven. Trhalo mi to srdce.

Rozhodla jsem se zajít ještě k mámě a tátovi do ložnice. Když oba zmizeli, naposledy jsem jim tam ustlala a uklidila. Zůstalo to tak. Jen povrch zašlého nábytku byl pokryt tenkou vrstvou prachu. Obrazky naší rodiny visící na vybledlých žlutých stěnách působily jako nože, které opět rozevíraly staré rány. A přestože jsem se na ně nedokázala podívat, věděla jsem, že ony se dívaly na mě.

Otevřela jsem skříň a hledala cokoli, co bych si sebou mohla vzít, aby mi to trochu připomnělo mou minulost, mou rodinu a vše, co jsem zažila. Mých sedmnáct let života. Prohrabávala jsem se v harampádí, oblečení, taškách a všemožných krabíčích, až jsem narazila na plastový kanystr. Co to sakra je? Proč ho tu rodiče měli? Stěží jsem ho vytáhla ze skříně. Uvnitř jsem zahlédla černou tekutinu a na boku kanystru pět písmen, která mi z vteřiny na vteřinu vyrazily vzduch z plic.

Nafta!!!

Gang potřeboval poslední zásoby do auta, abychom mohli utéct, a moje rodina ho tu celou dobu schovávala. Po tvářích mi začaly stékat slzy. Ať už jsou kdekoli, momentálně nám oten starý kanystr otevřel bránu průchodu skrz Fujchi.

„Alex?“ zavolala jsem šokovaně na kamarádku. Objevila se ve dveřích a zvědavě zírала, jak brečím u plastové nádoby. Ukázala jsem na nápis a její oči se rozzářily.

„Táto, Same, safra, my odtud zmizíme! Zmizíme z Geretre a poloostrova do centra Auredanie!“ zvolala na celý byt. Slyšela jak jejich věčně nabručené basy najednou změkly. Měli šílenou radost, ale nedávali to na sobě tolik znát.

Po chvíli Carl se Samem vyšli z pokoje a Carl měl přes rameno přehozené pečlivě v čistém bílém prostěradle zabalené tělo. Odvrátila jsem zrak. Sam vzal kanystr a my s Alex jsme si připravily zbraně. Bylo jen na nás, zda naši skupinu ochráníme.

Místo, kam jsem chtěla Elliotta pohřbít, nebylo příliš daleko. Proto Po několika minutách chůze jsme došli k planině, která zbyla z krásné louky. Sam sundal ze zad přípevněnou lopatu a začal kopat hrob do ztvrdlé mrtvé hlíny. Po chvílce tělo Elliotta muži společně položili do vykopané díry.

„Budeš mi navždy chybět, bráško,“ řekla jsem, když jsem se podívala na jeho zabalené tělo. Sam ho začal zahazovat zeminou. Nejvíc mě mrzelo, že jsem to nemohla udělat. A tak jsem tam jen tak stála, vítr mi foukal do zad a já nechala své slzy volně stékat po tvářích. S hlubokým žalem jsem sledovala, jak mi můj bratr mizí pod zemí.

Když Sam skončil, všichni tam chvíli postáli společně se mnou. Nevím, jak dlouho jsem se dívala na ubohý hrob, ale byla jsem vděčná, že mé přátele neopustila trpělivost a čekali, až budu připravená odejít. Chladný prudký poryv větru mě udeřil do tváří. Neměli bychom tu už zůstat. Máme spoustu práce s vybavováním a útěkem. Otočila jsem se ke členům gangu, setřela si poslední slzy a přikývla. Bylo na čase odejít...

Do sklepa panelového domu jsme se dostali přes veškeré nebezpečí celkem rychle a bez problémů. V Geretre už nejspíš taky chvilpl pes. Pohybovali jsme se i s nákladem poměrně svižně a poháněla nás obrovská naděje. Zmizíme odtud a začneme žít lepší životy.

„Tvoje žemlička, moje žehlička,“ mi opět zvedla koutky úst, když to Alex s radostí vyhrkla na svou matku Alici, která tentokrát střežila dveře. Vylíčili jsme zbývající členům, co nás potkalo. Někteří propukli v pláč, ale nakonec všichni slavili.

„My se odtud opravdu dostaneme,“ vzlykla šťastím Samova žena Casey. Po dlouhé době jsem se opravdu upřímně usmála. Dost bylo slz, nyní jsme měli šanci. Třeba někde ještě funguje elektřina, a my se tam dostaneme.

Já a Alex jsme společně s její matkou a Casey zabalovaly všechno, co gang měl, zatímco Sam, Carl a Evan odešli do tmou zalitého města do tajné garáže na druhém konci města. Domluvili jsme se, že ještě v noci vyrazíme pryč. Chlapi vyšli připravit auto. V sedm večer jsme měli být všichni nachystaní. Naložíme nejdůležitější věci a odjedeme co nejdál na sever. Pak se pokusíme objet město Fujchi tak, abychom se dostali co nejbezpečněji z této pasti pryč.

Práce byla náročná, a čas rychle ubýval. Připravily a zabalily jsme co nejvíce jídla, oblečení a dalších nezbytností, taky vzaly masky a připravovaly se na odjezd. Přestože jsem tu nežila tak dlouho jako Alex, cítila jsem opět žal, že musím odejít i ze svého nového domova. Přitom jsem v něm nežila pořádně ani tři dny. Byl to zvláštní pocit...

Přiblížila se sedmá hodina večer. Všechny tašky a krabice daly na hromadu a čekaly. Nic se nedělo. „Co když je někdo po cestě zastřelil?“ ozvala se z ničeho nic Alex. Unaveně a zoufale. Chápala jsem její strach.

„Nezastřelili, neboj se. Asi bychom to i slyšely. Po tom, kdy z města zmizela spousta lidí, tak je tu slyšet i večerní rádio na baterky z protější ulice. A navíc jsou šikovní,“ povzbudila jsem svou kamarádku. Objala mě. Stres ji namaloval kruhy pod očima.

Klep, klep, klep...

„Tvoje žemlička, moje žehlička. Pospěšte, ženský, jedeme“ ozvalo se za dveřmi.

Alex se odtáhla, Casey otevřela dveře a všichni jsme začali co nejrychleji nosit věci do auta. Strach, odvahy a vzrušení zrychlovalo naši práci. Po chvílce Alice s Carlem už zhasínali poslední svíce ve sklepech. Alex začala plakat. Gang opanoval jakýsi smutek a melancholie. Carl zamkl těžké železné dveře. Byl nejvyšší čas.

Já s Casey a Alex jsme seděly vzadu, Carl s Alice vpředu a Evan se Samem se nějakým způsobem nacpali do kufru k věcem, které jsme s sebou vzali. Carl nastartoval a vyrazili jsme pryč z města Geretre. Alex se dívala kamsi do tmy ven. Nemluvila, a já jí nechala čas a prostor. Věděla jsem, že jak jí to bolí.

Blížil se nový začátek. Tušila jsem, že se mi bude po tomto městě stýskat. Prožila jsem v něm celý svůj život. Měla jsem tu kamarády, rodinu, zázemí. Po tom všem, co mi válka vzala, jsem ale nyní cítila, že můj život dostane lepší směr.

A hlavně jsem splnila to, o čem jsme s Elliottem před jeho smrtí snili. Splnila jsem jeho poslední přání, abych se odsud nějak dostala...

Sledovala jsem cestu před sebou a všimla si velké zrezlé cedule s nápisem: „Opouštíte město Geretre, přejeme příjemnou cestu.“

Před námi byla ještě dlouhá cesta plná strastí a hrůz, ale také šance na normální život. Na tváři se mi zaleskla slza, přesto jsem se usmála. Strach mi zarýval nehty do zad, ale zároveň mi odvahy dodávala hřejivý pocit. Bylo to zvláštní.

Carl s Casey spolu vedli tlumený hovor a z kufru se ozýval tichý pláč. Alex se pořád dívala ven do tmy noci. Já se nechala unášet koncem této etapy svého života. Myslela jsem i na Elliottova slova a sama sebe se ptala, zda je někde společně s maminkou a tatínkem a zda jejich duše bdí nad námi všemi. Doufala jsem, že tu někde jsou. Dodávalo mi to pocit, že nejsem sama. Přestože jsem měla Alex a její rodinu, pořád jsem si připadala, jako bych sem nepatřila.

Casey vyndala z přehrádky cedéčko a strčila ho do přehrávače. Autem zazněla veselá country hudba, a trochu zlepšila náladu v autě. A přestože jsme zůstávali všichni zticha, atmosféra už nebyla tak dusná, pochmurná a depresivní.

A tak jsme svištěli pustou silnicí kamsi za zelenými loukami, fungujícími městy, v nichž se nikdo nevráždil a nebojoval o vlastní život. Svištěli jsme za budoucností, ve které by se dalo žít...

Poslední dešť

(povídka na motivy jednoho obrazu)

Byl sychravý, deštivý den. Vyvolával jen strach a depresivní, smutné vzpomínky. Všichni byli zavření doma. V ten den se v jedné chudé vesničce narodila malá holčička. Měla černé oči. Pojmenovali ji Zorigaitz. Říkalo se, že černé oči a deštivé počasí přinášejí neštěstí. Ta holčička, to jsem byla já.

O 11 let později

„Je jako černá kočka! Od jejího narození se nic dobrého nestalo! A k tomu je to holka. Je neschopná. Akorát ji jednou můžeme dobře provdat, ale kdo by chtěl takovou příšeru?“ křičel otec na matku. Stála jsem v rohu a tiše poslouchala. V naší rodině nás bylo celkem šest: máma, táta, babička, já a moji dva bratři. I když jsme chudí, měli jsme dost na to, abychom měli co jíst.

Táta je agresivní, násilnický. Věří, že mu Bůh odpustí jeho hříchy. Je stejný jako každý muž v naší vesnici. Máma ho nikdy nenutila, aby se změnil, spíš ho podporuje.

Najednou do mě strčil starší bratr Louis. Je jediný, kdo chodí do školy, a samozřejmě je ten nejrozmažlenější. Je úplná kopie otce, jen na rozdíl od něj nebije mámu. Všichni věří, že z něj bude jednou nějaký boháč.

Můj bratr Mate, je o dva roky starší. Od narození trpí fyzickými problémy, a tak ho otec taky někdy bije.

Babička. Ta se k nám dostala po autonehodě. V naší rodině nemá žádné slovo. Táta ji u nás nechal jen proto, že nám dala všechny své úspory a bere důchod.

Nikdo mě v téhle rodině nechce. Cítím se jako stín. Když si mě moje vlastní rodina neváží, proč by to měl dělat někdo jiný? Kdykoliv vyjdu ven, děti po mně hází kameny a lidé si po straně šeptají. Je to kvůli té mé jizvě na tváři? Nebo kvůli mým černočerným očím? Nebo jen tím, že jsem se narodila v nešťastný den? Vždycky jsem si říkala, že všechno bude jednou v pořádku. Ale to byla obrovská lež, kterou jsem si neustále opakovala.

Uběhlo zase několik let...

Holky ve vesnici se začaly vdávat do bohatých a dobrých rodin. U nás se však nic nezměnilo. Já stále trpěla. Každý den jsem si kladla otázku: proč vůbec žiju? Vždyť mě nikdo nepotřebuje, nikdo mě nemiluje. Můj bratr Mate se stále zhoršoval a táta už nechtěl platit za jeho léky. Bylo mi ho líto, a tak jsem začala tajně pracovat, abych mu mohla pomoci.

Jednoho dne, když jsem byla na pastvině a pásala krávy, mě náhle načapal táta. Nebyl vůbec šťastný. Začal na mě rvát uprostřed pastviny. „Co si myslíš, že tady děláš?! Jak dlouho už pracuješ?! Kde jsou peníze, které jsi vydělala?!“ křičel, zuřivý pohled upřený přímo na mě.

Cítila jsem se odvážněji než kdy předtím. Poprvé jsem mu odmluvila: „Já jsem si je vlastními silami vydělala—“ nedokončila jsem větu, protože mi jeho ruka dopadla na obličej. Spadla jsem na zem. Pádem jsem si rozedřela ruce. Facka na tváři pálila, ale necítila jsem bolest. Jen vztek, zklamání a čistý smutek. Byla jsem tak naivní, že jsem si myslela, že si mohu alespoň na chvíli doufat v něco lepšího. Táta na mě plivl a vztekle odešel. Seděla jsem tam jako idiot, nevěděla jsem, co dělat. To nebyla první facka. Proč mi ale teď slzely oči?

Ani jsem si nevšimla, že přede mnou stál kluk. Podal mi ruku a pomohl vstát. Zvedla jsem se a rychle si otřela slzy. Viděl to? Doufala jsem, že ne. Usmál se na mě. Byl to ten nejpříjemnější úsměv, jaký jsem kdy viděla. Plný radosti. Jeho oči se třpytily. Měl blondaté vlasy, modré oči a vyšší postavu. Vypadal jako princ z pohádky.

„Jsem Paru. A ty?“ promluvil.

Probrala jsem se do reality - a rychle utekla. Hanbou jsem se chtěla propadnout. Když jsem přiběhla domů, cše tam bylo v chaosu. Schovala jsem se za dveře a naslouchala.

„Bože! Že jsi jí pomohla skrýt ty prachy?! Ty neužitečná krávo!“ řval otec na mámu.

„Já bych si to ani nedovolila. Omlouvám se. Měla jsem ji vychovat lépe.“

„No, měla jsi!“ ječel otec a vypil celou láhev piva naráz..

Najednou jsem měla jasno. Nemůžu to místo nazývat domovem. Zašla jsem do malé uličky, sedla si a chtěla brečet. Ale slzy nepřicházely. Nebyla přede mnou žádná budoucnost, žádná naděje, žádná rodina, žádní přátelé. Teď jsem si uvědomila, že jsem doopravdy sama.

A pak si najednou vedle mě sedl ten kluk. Chtěla jsem zase odejít, ale vzal mě za ruku a řekl přesně to, co jsem potřebovala slyšet. „Nechci tě vystrašit. Já... se chci jenom kamarádit. Omlouvám se, že jsem tě vyděsil...“

Podívala jsem se na něj s očima plnými slz. „O-pravdu?“ zeptala jsem se.

„Samozřejmě! Jsi statečná, a to se mi líbí!“ Usmál se, jeho oči zářily. Chtěla jsem se usmát, ale nevěděla jsem jak. Na mé tváři nikdy žádný úsměv nebyl.

„Proč? Proč se chceš se mnou bavit? Já ti nic nemůžu dát.“

„Ale ty trdlo! Kamarádství není o tom, co můžeš dát. Víš, co to znamená být kamarád?“ Zavrtěla jsem hlavou.

„Kamarád je někdo, kdo tě má rád, i když jsi rozbitá, smutná nebo tichá. Kdo zůstane vedle tebe, i když se svět hrouť. Kamarádství není o tom být vždycky veselá nebo dokonalá. Je to o tom, že někdo zůstane, i když není všechno v pořádku. Jen tak.“ Nevěděla jsem, jak mu odpovědět. Dívala jsem se mu do očí. Najednou přerušil ticho tím, že mě začal bombardovat otázkami. Po chvíli jsem si uvědomila, že se doopravdy cítím šťastně. Necítila jsem se prázdná. Stmívalo se a já už musela domů. Kam jinam jsem

měla na noc jít. A kdybych přišla pozdě, čekal by mě trest.

„Jestli chceš, můžeme se tu potkávat každý den,“ nabídl mi.

Chtěla jsem říct ano, ale musela jsem odmítnout. Omluvila jsem se a řekla mu poslední sbohem. Nebo jsem si to myslela. Užila jsem si tu hodinu. Ale, jak se říká, všechno má svůj konec. Vešla jsem do kuchyně a už po mně letěl talíř s jídlem. Naštěstí jsem uhnula, a nic vážného se nestalo. Na stole ležely drobáky, a vedle Matovi léky, které jsem mu koupila.

„Co to je?! Takže si myslíš, že když vyděláš peníze, jsi tady šéf?!“ zařval táta a jako vždy mě zbil. Ležela jsem na zemi s modřinami. Táta odešel do obýváku a všichni u stolu mě ignorovali. Nečekala jsem, že mi pomohou, ale oni neprojeví ani soucit. Vyčerpáním a bolestí jsem usnula na té zemi.

Druhý den jsem se odplížila se schovat na své jediné komfortní místo - do té úzké uličky. A Pare tady už seděl. Jen nevypadal tak šťastný jako včera odpoled-

ne. Pomalu se na mě podíval se slabým úsměvem.

„Chceš si zase povídat?“

„Jo,“ neváhala jsem. Věřila jsem mu víc než své rodině. Sedla jsem si vedle něj.

„Tak o čem chceš mluvit?“ díval se na zem.

Měl na tváři úsměv, ale já cítila, že je taky smutný.

„Řekni mi,“ zeptala jsem se tiše, „je sobecké žít svůj vlastní život, když všichni ostatní trpí a já jim nepomáhám?“

Podíval se na mě s jemným úsměvem. „Všichni jsou sobectví, ale bojí se to přiznat. Každý musí myslet nejdřív na sebe, jinak se ztratí. Ty máš plné právo chtít žít, i kdyby to znamenalo odejít z bolesti.“

Jeho slova mi dala sílu. Jenže pak mě našel Louis. Vysmíval se mi, nadával. Polil mě studenou vodou, a smál se dále. „S kým to tady kecáš? Sama se sebou?“

Ohlédla jsem se., Paru byl pryč. Utekl, když přišel tenhle blbec.

„Táta chce, abys pracovala, ale musíš mu dát všechny prachy. To je všechno, co ti vzkazuje, spratku, a nemysli si, že se o tebe zajímám. Ty jsi mi úplně u prdele,“ řekl a odešel s namyšleným výrazem.

Moje přátelství s Parem se prohlubovalo i

když má rodinná situace zůstávala stejná. Tátova závislost na alkoholu se zhoršovala. Mate musel přestat brát léky. Jeho svaly ochably natolik, že už jenom ležel v posteli. Nevěděla jsem, jak mu pomoci.. V naší rodině vydělává už jen táta, a ještě já. Táta mě donutil vzít si ještě práce navíc, abychom měli dost, ale všechno, co jsme vydělali, byl schopen utratit během pár dnů, většinou za alkohol.

Přišlo léto, což znamenalo, že se znám s Parem už více než 6 měsíců. Za tu dobu se hodně věcí změnilo, hlavně ve mně. Naučila jsem se užívat si život, usmívat se, a to nejdůležitější, mít ráda sama sebe. Svět už nebyl šedý a studený. Díky němu jsem se dozvěděla, že mám právo žít a být šťastná.

Trávili jsme spolu tolik krásných chvil. Každý večer na mě čekal. Někdy jsme jen tak seděli, jindy leželi na trávě a sledovali, jak září hvězdy na tmavé obloze. Paru mi vypravoval, že každá hvězda, skrývá přání člověka, který touží po lepším životě. Jindy jsme šli k řece a namáčely nohy do studené tekoucí vody. Házeli jsme kamínky do řeky. Ukázal mi, jak žít.

Léto uteklo. Už jsme se nevidali tak často. Ignorovala jsem to. Nebyla jsem z toho zase až moc smutná. Jednoho podzimního dne jsem pracovala na pastvině. Najednou se ozval maminčin křik. Běžela za mnou, v očích slzy. Brečela a říkala. „Tvůj..bra-tr ..!!! O-on má zá-chvat!“ Vzala mě za ramena, ruce se jí trásly. Podívala jsem se na ní, jako kdybych viděla ducha. Pak jsem se rozběhla do nejbližší lékárny.

„Můj bratr má záchvat! Pomozte mi prosím!“ Podívali se na mě znechuceně. Chtěli po mně peníze, ale já neměla u sebe ani minci. Slibovala jsem, že jim hned zaplatím. Oni se mi vysmáli a vyhodili mě ven, protože jsem rušila jiné jejich zákazníky. To byla moje poslední naděje. Prosila jsem kolemjdoucí, jestli by mi mohli zavolat sanitku. Vyhýbali se mi. Když se konečně našel jeden dobrý člověk a sanitku zavolal, bylo pozdě.

Nepřežil to... Kdybych byla rychlejší o pár minutek. Kdyby... Všechno se mi zhroutilo. Tátovi to bylo úplně jedno. Na Matově pohřbu dokonce řekl "vtip". „No, aspoň už na něj nemusím plýtvat peníze,“ řekl beze smutku a bez výčitek svědomí. Louis ten radší zůstal doma. Prý byl unavený ze školy. Neskutečný. Jenom máma vzlykala, až měla červené oči.

Zlobila jsem se na sebe. Byla to moje vina, že jsem ho nezachránila. Nemohla jsem ani brečet. Měla jsem v hlavě vypnuto. Utkvěla mi jenom ta scéna, jak mého ubohého bratra zakopali. Nespala jsem celé tři noci. Vypadala jsem nemocně. Nepoznávala jsem se v zrcadle. Připadalo mi, jako by se mi všichni smáli do obličeje. Byl to ale jenom pocit. Lidi přicházeli s košíčky ovoce, aby projevili Matovi respekt. Táta mě ale nenechal na pokoji. Musela jsem pracovat.

„Myslíš si, že peníze padají z nebe?!“ Seděl na pohovce, v ruce pivo a čuměl na televizi. Už dva dny chyběl v práci. Jeho omluva zněla tak to. „Jsem psychicky zlomený, protože mi zemřel syn...“ a hned na to se radoval, když jeho fotbalový tým dal gól. Opět se nikdo neodvážil mu něco říct.

Po večeri, jsem zašla do našeho komfortního místa. Doufala jsem, že tam bude na mě čekat. Seděl tam. Rozběhla jsem se a objala jsem ho.

„Nemůžu dýchat.“ řekl z legrace.

„Kde jsi byl?“ zeptala jsem se.

„Oh..promiň, já měl problémy doma s mámou.“

„Aha...“ i když se známe jenom půl roku, tak už ví o mě všechno, ale já o něm nic. Neznám ani jeho věk, koníčky. Nic. Nikdy mě nenapadlo se ho zeptat. Možná, že se nechce bavit o svém životě.

A tak jsme jenom seděli a povídali si o jiných věcech. Hlavně já mu vypravovala, co se stalo během doby, když tu nebyl. Seděl a poslouchal. Stmívalo se. Já seděla opřená o zeď. Měl položenou hlavu na mých stehnech. Projela jsem prsty jeho hedvábnými blondatými vlasy.

„Když to vůbec není spravedlivé! Proč si táta může sedět doma a já musím pracovat.“ stěžovala jsem si.

„Teď jsem si uvědomil, že už umíš vyjadřovat své city.“

Zamyslela jsem se. „Máš pravdu!“

Už byla půlnoc. Obvykle spím v obýváku. Ale na gauči chrápal táta. Silně z něj byl cítit alkohol. Páchl. Sedla jsem si na schůdek. A dívala jsem se na stojací hodiny. Opřela jsem si hlavu o zeď a usnula jsem. Ráno jsem ještě pořád spala, bratr vstal, šel dolů po schodech a nakopl mne. Celá vyděšená jsem se probudila do nového příšerného dne..

Takhle proběhly měsíce. Táta nechodil do práce, byl až moc opilý. Byli jsme zadlužení. Riskovali jsme dům, který jsme zdědili po dědovi. Nedokážu sama uživit čtyři lidi, zvláště když jeden z nich je alkoholik. Úplně jsem se utopila v práci. Pracovala jsem 10-11 hodin denně. Výhodou jen bylo, že jsem trávila méně a méně času v té toxické rodině. Peníze víc a víc ubývaly. Už nezbyvalo ani na jídlo...

„Tati, dáš mi prosím peníze. Nemáme dnes dost na večeři. Taky potřebuju koupit oblečení,“

Žádná odpověď. Ticho. Nikdo se neozval. Jen čuměl a pil pivo.

Dny běžely a já pracovala od rána do večera. Jenže nejsem robot. Byla jsem vyčerpaná. Nejen fyzicky, ale hlavně psychicky. Každý den byl stejný. Práce, nadávky, bolest, a ticho. Už ani Paru tu nebyl. Neviděla jsem ho celý týden. Nečekal na mě v naší uličce. Nezářil úsměvem. Zmizel, jako by nikdy neexistoval. Zmizel, když jsem ho potřebovala nejvíce. Možná se už nechce se mnou kamarádit. Připadala jsem mu určitě otravná a nudná.

Vzduch byl těžký, nebe tmavé, a déšť padal pomalu jako by nebe samo plakalo. Šla jsem znovu na místo, kde to všechno začalo. Tam, kde jsem poprvé potkala Parua. Kde poprvé jsem se cítila, že může se můžu cítit jako člověk. Kráčela jsem po mokré trávě. Oblečení jsem měla promočené. Blesky osvětlovaly mou bledou tvář. Ale já jsem se nebála. Už ne. A najednou.... tam stál. Paru. Usmíval se na mě jako vždy, ale tentokrát byl opět jeho úsměv smutný. V očích měl ticho, které jsem nikdy předtím neviděla.

„Zorigaitz...“ začal. Hlas měl jemný.

„Kde jsi byl? Potřebovala jsem tě. Já... už nemůžu. Jsem příliš vyčerpaná,“ můj hlas se lámal, ale slzy pořád nepřicházely.

Paru sklopil pohled. „Já vím. Zorigaitz já ti potřebuju něco říct.“

„Poslouchám.“ zašeptala jsem.

Paru ke mě přistoupil, jeho tělo se ve větru trochu ztrácelo jako pára nad deštěm. „Já nejsem skutečný, Zorigaitz.“

Zamrkala jsem. „Co? Cože?“

„Jsem částí tebe. Naděje, kterou sis vytvořila, když jsi už nemohla dál. Nejsem kluk z vesnice. Jsem tvůj sen, útěk. Jsem ticho mezi bouřemi. Vymyslela sis mě, aby ses necítila sama. A to je v pořádku. Jsi silná, mnohem silnější, než si myslíš.“

Vše mi začalo dávat smysl. Paru neexistoval. Vymyslela jsem si ho. Stvořila jsem si přítele, abych přežila. Abych měla s kým sdílet svůj smutek, aby mi dal sílu, když už nikdo jiný nemohl.

Sklonila jsem hlavu. Ale teď už zase nemám sílu. Ani naději. Ani Parua.

Pomaličku začal mizet. Jeho obličej byl celý rozmazaný.

„Ne! Neodcházej!“ vykřikla jsem zoufale a popadla ho za ruku. Ale moje prsty prošly skrz.

„Už mě nepotřebuješ. Už víš, co znamená cítit. Milovat. Bolet. A víš, co znamená být naživu. Teď... je to jen na tobě.“

Blesk osvětlil nebe a Paru se rozpustil v dešti. Zůstala jsem sama. Úplně.

Přikrčila jsem se k zemi, kolena k hrudi... a ... A konečně jsem se rozplakala. Po měsících přišly slzy. Opravdové, těžké, čisté.

Děšť byl čím dál tím silnější, ale já jsem se nehýbala. Nevnímala jsem okolí, nevnímala jsem studený déšť...

Blesky křižovaly oblohu jako rozšklebené jizvy. Hromy burácely. A pak najednou bylo ticho. Vzduchem jen tichý šepot

„Odpusť mi, Paru...“

Pomaloučku jsem se zvedla ze země a kráčela směrem k nejvyššímu kopci nad vesnicí. Louka pod mýma nohama byla kluzká, ale jistá. Vystoupala jsem až nahoru, na vrcholek, odkud jsem měla výhled na celý prokletý svět. Dešťové kapky stékaly po mém obličejí... Šla jsem pomaloučku.

A když udeřil poslední blesk a nebe zaburácelo, zastavila jsem se, roztáhla jsem ruce a zavřela oči...

Linda Phi

